

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 12 – 13 czerwca na kierunku „pedagogika”

prowadzonym

w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	13
Zalecenia	13
✓ Wprowadzić/uchwalić misję i strategię rozwoju Uczelni.	13
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	23
Zalecenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	37
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	40
Zalecenia	40
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	44
Zalecenia	44
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	44
Załączniki:.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA
członkowie:

1. prof. dr hab. Amadeusz Krause, ekspert PKA
2. dr hab. Sławomir Przybyliński, ekspert PKA
3. mgr Karolina Martyniak, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. mgr Jerzy Springer, ekspert ds. pracodawców
5. Żaneta Komoś, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji: przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny, raportem MNiSW z kontroli formalnej kierunku (1.02.2017), zintegrowanego systemu informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, portalu <http://www.wyberzstudia.nauka.gov.pl/> oraz strony internetowej Uczelni (<http://www.pwsz.eu/>, dostęp w dn. 12-13.06.2017), a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, studentami ocenianego kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	pedagogika	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	1. obszar nauk społecznych; 50%, 90 ECTS 2. obszar nauk humanistycznych, 50%, 90 ECTS	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	1. Dziedzina nauk humanistycznych: dyscypliny filozofia, historia i 2. Dziedzina nauk społecznych: dyscypliny pedagogika, socjologia, psychologia, nauki o komunikacji, nauki o poznaniu.	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	18 ECTS / 528 godzin (3 miesiące)	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1. pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna 2. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna 3. pedagogika opiekuńcza i geragogika 4. pedagogika elementarna i integracyjna (nie realizowana dotychczas).	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	7	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	78	-
Liczba godzin zajęć wymagających	118-120 ECTS 118-	-

bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	120 ECTS (2974-3002 godzin)	
--	--------------------------------	--

1. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Zadowalająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

W odpowiedzi na raport z wizytacji, Władze Uczelni, pismem nr R.091201/17 przesłały swoje stanowisko w sprawie ocen i opinii zawartych w raporcie z wizytacji. Odpowiedź jest obszerna i liczy 62 strony. Odniesiono się szczegółowo do każdego kryterium, a także przedstawiono stosowne dokumenty, z których wynika, że Uczelnia podjęła już działania związane z poprawą jakości kształcenia na kierunku „pedagogika”. Wobec czego sugeruje się podniesienie kryteriów 1,2,3 i 4 na **w pełni**.

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ² Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.Koncepcja kształcenia

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu na dzień wizytacji nie posiada aktualnej, przyjętej przez Senat Uczelni misji i strategii rozwoju. Dotychczas obowiązywała wizja i misja rozwoju Uczelni określona jako „Główne kierunki działalności PWSZ w Wałczu ze szczególnym uwzględnieniem okresu kadencji w latach 2006-2009 (uchwałą nr 10/2008 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 14.03.2008 r. w sprawie ustalenia głównych kierunków działalności Uczelni). Dopiero w listopadzie 2014 roku Senat PWSZ w Wałczu przyjął uchwałę nr 50/2014 z dnia 19.11.2014 r. w sprawie przyjęcia koncepcji strategii Uczelni oraz powołania Senackiej Komisji ds. Strategii. W §1 czytamy „W związku z potrzebą dostosowania strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej i dydaktycznej w kraju i Europie Senat stwierdza potrzebę opracowania strategii Uczelni na lata 2015-2021.” Jest to jednak koncepcja strategii, co nie jest tożsame z przyjęciem koncepcji. Nie sposób zatem odnieść, czy też ułożyć i powiązać koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika z misją i strategią Uczelni. Gwoli ścisłości trzeba dodać, że Rada Wydziału Społeczno-Inżynierskiego PWSZ uchwałą nr 54/2014 z dnia 10.12.2014 r. w sprawie ustalenia głównych kierunków działalności Wydziału Społeczno-Inżynierskiego PWSZ w Wałczu, posiadała opracowaną wydziałową misję i strategię. Jednakże niniejszy dokument stracił swoją moc, na podstawie zarządzenia Rektora nr 28/2016 PWSZ w Wałczu z dnia 18.10.2016 r. w sprawie likwidacji Wydziału Społeczno-Inżynierskiego. Trudno zatem odnieść się do kwestii powiązania koncepcji z misją Wydziału oraz tego, czy odpowiada ona celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości.

Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika, że interesariusze zewnętrzni akceptują programy kształcenia. Są opinie (m.in. dyrektor przedszkola, wicedyrektor zespołu szkół, kierownik zespołu terapii zajęciowej), w których czytamy m.in., że wyraża się „uznanie oraz pozytywną opinię dotyczącą programów kształcenia na rok akademicki 2016/2017. Są zasadne, a także sprzyjają zaspokojeniu potrzeb pracodawców.” Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni współpracują w ramach Rady Programowej dla kierunku pedagogika. (zarządzenie nr 18/2017 Rektora PWZS w Wałczu z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie powołania Kierunkowych Zespołów ds. Jakości i Programów Kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w PWSZ w Wałczu. Brak jednak informacji o opiniowaniu przez interesariuszy zewnętrznych efektów kształcenia, czy też koncepcji kształcenia.

Uczelnia na kierunku pedagogika w ofercie posiada cztery specjalności: pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, pedagogika opiekuńcza i geragogika, pedagogika elementarna i integracyjna. Realizowane są obecnie dwie specjalności: pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna. Natomiast pedagogika elementarna i integracyjna nie została jeszcze realizowana.

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

Plany rozwojowe kierunku koncentrują się, jak wynika z rozmów z Władzami Uczelni, na realizacji specjalności geragogicznej, która przygotowywałaby kadry dla planowanego w przyszłości utworzenia w strukturach Uczelni domu opieki nad osobami starszymi.

W dokumencie zawierającym koncepcję strategii Uczelni stwierdzono że działalność Uczelni jest powiązana z ogniwami samorządu lokalnego i miejscowym biznesem. Punkt 2 pod nazwą „Funkcje w realizacji misji”, podpunkt 4,5,6 wymieniono podmioty z otoczenia, z którymi będzie możliwa realizacja misji. Cel strategiczny „Wysoka jakość kształcenia poszukiwanych na rynku pracy fachowców” punkt 1,2,3,18,20 odnosi się do otoczenia społeczno-gospodarczego w kontekście współdziałania dla podnoszenia jakości kształcenia. Również dwa pozostałe cele strategiczne w swoich podpunktach nawiązują do współpracy z gospodarką. Do Strategii po jej zatwierdzeniu i wdrożeniu Zespół Wizytujący sugeruje opracowanie spójnej koncepcji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Oba dokumenty swoimi zapisami winny dodatkowo korespondować ze strategiami rozwoju reprezentowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Zawierają one zazwyczaj zbiory kierunków i możliwości perspektywicznego i zrównoważonego budowania przestrzeni wspólnych interesów. Pracodawcy obecni na spotkaniu z ZO potwierdzili prowadzone z nimi konsultacje Uczelni dotyczące części zapisów w Strategii odnoszące się do rynku pracy. Rozmowy potwierdziły również elementy prowadzonych konsultacji poprzez obecność na Sesjach Rad samorządów terytorialnych przedstawicieli Uczelni oraz ich udział w spotkaniach z władzami samorządowymi szczebla podstawowego jak miasto i powiat. Były one niesformalizowane i nie można stwierdzić ilu pracodawców i przedstawicieli Uczelni w wymienionych konsultacjach brało udział.

Jednostka deklaruje w raporcie samooceny zatrudnianie pracowników z doświadczeniem w działalności zawodowej zdobytym poza Uczelnią. Wskazano, że zarówno badania pracowników jak i ich działalność praktyczna mają charakter indywidualny. Jednak ani w dokumentacji, ani w rozmowach bezpośrednich nie wskazano tego co mogłoby zostać uznane za prace rozwojowe z zakresu właściwym dla kierunku studiów, to jest z pedagogiki.

Z pozycji rynku pracy pożądane części współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi winny przekładać się na coraz większą praktyczność prowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Na ocenianym kierunku współdziałanie oraz wymiana doświadczeń, szczególnie tych, które wpływają z rynku pracy ma miejsce w ramach Kierunkowej Rady Programowej, rozmów z pracodawcami w odstępie raz na semestr oraz innych form spotkań leżących po stronie niesformalizowanej. Z protokołów Rady Programowej na kierunku pedagogika wynika, że

zespół zebrał się dwa razy: 04.11.2016 r. oraz 30.04.2017 r. podsumowując mijający semestr oraz omawiając zamierzenia i cele na zbliżający się rok akademicki 2016-2017. Do dokumentacji załączono również cztery opinie pracodawców dotyczące programów kształcenia. Opinie pracodawców były pozytywne. Zespół Wizytujący po przeczytaniu raportu samooceny oraz po odbyciu rozmów nie potwierdził natomiast zapisu dotyczącego dokonywania analiz ankiet skierowanych do pracodawców zawierających opinie otoczenia społeczno-gospodarczego przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Programów Kształcenia. Odpowiedzią na świadomie prowadzony dialog z otoczeniem jest wprowadzenie na obecnym etapie kształcenia w zawodzie instruktora personalnego, animatora czasu wolnego oraz logopedy.

1.3.Efekty kształcenia

Efekty kształcenia dla kierunku pedagogika I stopnia, o profilu praktycznym w Wyższej Państwowej Szkole Zawodowej w Wałczu zostały przyjęte uchwałą nr 15/2012 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 28.03.2012 r. w sprawie uchwalenia efektów kształcenia na kierunkach kształcenia w PWSZ w Wałczu. Ponadto w roku 2013 (uchwała nr 26/2103 r. Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 28.06.2013 r. w sprawie uchwalenia efektów kształcenia na kierunku Pedagogika) zmodyfikowano pierwotny zestaw efektów. Zaprojektowano 18 efektów z zakresu wiedzy, 21 z zakresu umiejętności i 9 z zakresu kompetencji społecznych.

Uchwałą pierwotną nie dokonano przyporządkowania do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych. Uczyniono to uchwałą 47/2014 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 19.11.2014 r. w sprawie formalnego przyporządkowania efektów kształcenia dla kierunku studiów pedagogika do obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się obowiązujące efekty kształcenia. W obszarze nauk humanistycznych wskazano na dyscypliny: filozofia, etyka, historia i sztuka. Natomiast w obszarze nauk społecznych: dyscypliny pedagogika, socjologia, psychologia, nauki o komunikacji, nauki o poznaniu. W przyjętych przez Senat efektach kształcenia trudno odnaleźć efekty powiązane z dyscypliną historia, więc odniesienie efektów kształcenia do dyscypliny historia oraz do zagadnień związanych ze sztuką nie znajduje uzasadnienia w opisie efektów kształcenia. Natomiast w wykazie obszarów, dziedzin i dyscyplin (rozporządzenie MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych), nie jest wymieniona dyscyplina etyka w dziedzinie nauk humanistycznych oraz nie występuje także dyscyplina sztuka. W uchwale Senatu występują zatem błędne nazwy dyscyplin.

Należy zauważyć, iż istnieje spora dezorientacja w zakresie informacji o przyporządkowaniu ocenianego kierunku do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych. Otóż zgodnie z informacjami zawartymi w systemie POL-on oraz w Raporcie MNiSW z kontroli formalnej (10.03.2017), kierunek „pedagogika” został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych oraz dyscypliny pedagogika, a także do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych oraz dyscypliny filozofia. W raporcie samooceny sporządzonym przez Uczelnię czytamy zaś: obszar nauk społecznych/dziedzina

nauk społecznych: dyscypliny: nauki o poznaniu i komunikacji społecznej, pedagogika, psychologia, socjologia (90 pkt. ECTS, 50%), obszar nauk humanistycznych/dziedzina nauk humanistycznych: dyscypliny: filozofia, językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo (90 pkt. ECTS, 50%). W załączniku do raportu samooceny – uchwała nr 47/2014 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 19.11.2014 r. w sprawie formalnego przyporządkowania efektów kształcenia dla kierunku studiów pedagogika do obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których obowiązują się obowiązujące efekty kształcenia - kierunek studiów „pedagogika” przyporządkowany został do obszaru kształcenia w zakresie obszaru nauk społecznych (dziedzina nauk społecznych 50%) oraz do obszaru nauk humanistycznych (dziedzina nauk humanistycznych 50%) i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla opisywanego kierunku studiów: w zakresie obszaru nauk humanistycznych – dyscypliny wiodące filozofia i etyka, historia, sztuka; w zakresie obszaru nauk społecznych – dyscyplina wiodąca - pedagogika oraz inne dyscypliny społeczne, przede wszystkim: socjologia, psychologia, nauki o komunikacji, nauki o poznaniu.

Odnosząc się do przyjętych efektów kształcenia, należy zauważyć, iż ani uchwałą z 2012, ani 2013 roku nie odniesiono efektów kierunkowych do efektów obszarowych oraz brak jest także oznaczeń w postaci symboli, które identyfikowałyby kierunek, czy obszar kształcenia. W sylabusach brak efektów kierunkowych, a podane są efekty tzw. przedmiotowe. Nie sposób jednoznacznie odnieść je do efektów kierunkowych i tym samym trudno stwierdzić, iż efekty kierunkowe zostały osiągnięte. Skąd pojawiają się symbole efektów w sylabusach, skoro nie ma tej symboliki wcześniej podanej w jakiegokolwiek uchwałach dotyczących efektów. Natomiast po analizie poszczególnych sylabusów zawierających efekty przedmiotowe, należy stwierdzić ich zgodność z efektami kierunkowymi.

Warto zauważyć, iż nie opracowano efektów specjalnościowych, ale we wskazanej uchwale nr 47/2014 czytamy, iż przy opracowywaniu opisu efektów „Uwzględniono zestaw efektów wymienione w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.” Uczelnia podaje, iż na kierunku pedagogika posiada w ofercie dwie specjalności, mające przygotowywać do wykonywania zawodu nauczyciela - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika elementarna i integracyjna, która dotychczas nie była jeszcze realizowana, jak ustalono podczas wizytacji. Otóż jak wskazano wyżej Uczelnia nie opracowała odrębnych efektów specjalnościowych, czy też efektów dla tzw. nauczycielskich specjalności. Efekty kształcenia określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela włączono do zestawu efektów dla kierunku. Po analizie macierzy efektów kształcenia przedstawionych przez PWSZ w Wałczu, należy wskazać, iż przyjęte efekty zgodne są z efektami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela wynikające z rozporządzenia MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U z 2012 r., poz. 131).

W dokumentacji Uczelni znajdują się tzw. macierze, w których Jednostka czyni odniesienie efektów uczenia się dla obszarów oraz standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela, do efektów kształcenia dla kierunku. Uczelnia opracowała także macierz efektów kształcenia składającą się z trzech komponentów, tj. odnoszących się do nauk społecznych,

nauk humanistycznych i w zakresie efektów tzw. nauczycielskich. Pełna nazwa brzmi następująco: „Macierz efektów kształcenia w układzie obszar – kierunek; A - Obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych; B - Obszar kształcenia w zakresie nauk humanistycznych, C - Szczegółowe efekty kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela”.

Opracowane efekty, pomimo wskazań powyższych są zrozumiałe i czytelne, a także w znacznej mierze identyfikujące profil praktyczny. Chociaż przyznać należy, iż w części przedmiotów istnieje dominacja efektów z kategorii wiedzy.

W kontekście specjalności tzw. nauczycielskiej, to warto rozważyć wprowadzenie efektów dla modułu specjalnościowego, bądź wyodrębnienie ich z efektów kierunkowych, gdyż to one identyfikują kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela.

PWSZ w Wałczu na kierunku pedagogika posiada w ofercie dwie specjalności, mające przygotowywać do wykonywania zawodu nauczyciela - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika elementarna i integracyjna. Analiza dokumentacji pierwszej specjalności pozwala stwierdzić, iż przyjęte tam efekty kształcenia zgodne są ze standardami kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131). Problem natomiast pojawia się ze specjalnością pedagogika elementarna i integracyjna. Otóż w ocenie ZO PKA specjalność ta nie mieści się w pełni w przyjętych efektach kształcenia, wkraczając w zakres pedagogiki specjalnej, która funkcjonuje w wielu uczelniach jako odrębny kierunek i posiada swoje efekty kształcenia i własną specyfikę i tożsamość. Toteż łączenie podczas realizacji jednej specjalności kompetencji pedagoga specjalnego z kompetencjami nauczycielskimi z zakresu pedagogiki elementarnej budzi zastanowienie odnoszące się do także do kontekstu czasowego, tzn. czy podczas 6 semestrów studiów na I stopniu jesteśmy w stanie „zmieścić” w program studiów dwa rozległe kwalifikacyjne bloki tematyczne, tj. pedagogika integracyjna i pedagogika elementarna i na wysokim poziomie wyposażyć studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne odnoszące się do pracy w odrębnych środowiskach.

Efekty kształcenia opisane i przyjęte dla poszczególnych zajęć dla profilu praktycznego winny być skonstruowane w odpowiednich proporcjach. Oznacza to przewagę umiejętności oraz kompetencji nad wiedzą. Taki układ decyduje o tym, czy profil praktyczny w rzeczywistości jest realizowany czy nie. Analiza efektów kształcenia dla kierunku wykazuje podobną liczbę efektów w poszczególnych przedmiotach dla wiedzy, umiejętności oraz kompetencji, co z pozycji rynku pracy jest brakiem spełnienia kryterium dla profilu praktycznego. W dokumentacji dotyczącej efektów kształcenia część z nich w zakresie umiejętności i kompetencji jest zgodna z efektami niezbędnymi do funkcjonowania na rynku pracy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- ✓ Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu na dzień wizytacji nie posiada aktualnej, przyjętej przez Senat Uczelni misji i strategii rozwoju. Nie sposób zatem odnieść, czy też ulokować i powiązać koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika z misją i strategią Uczelni.

- ✓ Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika, że interesariusze zewnętrzni akceptują programy kształcenia. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni współpracują w ramach Rady Programowej dla kierunku pedagogika.
- ✓ W PWSZ w Wałczu przyjęto efekty kształcenia dla kierunku pedagogika o profilu praktycznym. W stosownej uchwale Senatu nie odniesiono efektów kierunkowych do efektów obszarowych. Uczyniono to jednak w macierzach efektów kształcenia.
- ✓ Uczelnia nie opracowała odrębnych efektów specjalnościowych, czy też efektów dla tzw. nauczycielskich specjalności. Efekty nauczycielskie włączono do zestawu efektów dla kierunku. Po analizie macierzy przedstawionych przez PWSZ w Wałczu, należy wskazać, iż przyjęte efekty zgodne są z efektami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Ich realizacja następuje na specjalności tzw. nauczycielskiej.
- ✓ W ocenie ZO PKA specjalność pedagogika elementarna i integracyjna (wskazana przez Uczelnię, jako tzw. nauczycielska), nie mieści się w pełni w przyjętych efektach kształcenia, wkraczając w zakres pedagogiki specjalnej.
- ✓ Istnieje niejednoznaczność w dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię w zakresie informacji o przyporządkowaniu ocenianego kierunku do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, tzn. nie ma pełnej zbieżności w tym zakresie w odniesieniu do informacji zawartych w raporcie samooceny, a stosownej uchwały Senatu, czy też systemu POL-on. W przyjętych przez Senat efektach kształcenia trudno odnaleźć efekty powiązane z dyscypliną historia, więc odniesienie efektów kształcenia do dyscypliny historia oraz do zagadnień związanych ze sztuką nie znajduje uzasadnienia w opisie efektów kształcenia. Natomiast w wykazie obszarów, dziedzin i dyscyplin (rozporządzenie MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych), nie jest wymieniona dyscyplina etyka w dziedzinie nauk humanistycznych oraz nie występuje także dyscyplina sztuka. W uchwale Senatu występują zatem błędne nazwy dyscyplin.

Dobre praktyki

BRAK

Zalecenia

- ✓ Wprowadzić/uchwalić misję i strategię rozwoju Uczelni.
- ✓ Przyjęte kierunkowe efekty kształcenia odnieść do obszarów kształcenia oraz wprowadzić symbolikę identyfikującą kierunek i obszar kształcenia.
- ✓ Zaleca się wprowadzenie efektów odnoszących się do specjalności tzw. nauczycielskiej, by wprost identyfikowały specjalność nauczycielską i korespondowały ze standardami nauczycielskimi.
- ✓ Zaleca się likwidację specjalność pedagogika elementarna i integracyjna, wykraczającą poza przyjęte efekty dla pedagogiki.
- ✓ Zaleca się, by Jednostka w zakresie przyporządkowania kierunku do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, sprostowała informacje zwarte w systemie POL-on, tak by odpowiadały przyjętym przez nią uchwałom. Jednocześnie w kontekście przypisania kierunku do dyscyplin m.in. historia i sztuka, gdzie w przyjętych efektach trudno

odnaleźć efekty powiązane z historią oraz sztuką, zaleca się dokonać właściwego przyporządkowania.

- ✓ Zaleca się pracę nad projektami rozwojowymi w zakresie działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów.
- ✓ Zespół Oceniający zaleca się opracowanie i wdrożenie spójnej koncepcji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Zaleca również realizację deklarowanej w raporcie samooceny ankietyzacji pracodawców niezbędnej do zbierania opinii i w dalszym etapie wykorzystania ich w procesie kształcenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

W PWSZ w Wałczu kierunek pedagogika prowadzony jest jedynie w formie studiów stacjonarnych. Studia te zostały zaplanowane na 6 semestrów/ 180 pkt. ECTS. Program kształcenia składa się z kilku logicznie powiązanych ze sobą bloków/modułów przedmiotowych – kształcenie ogólne (liczba godzin pracy studenta razem 473 godz., w tym. liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 262 godz.); treści podstawowe (liczba godzin pracy studenta razem 1189 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 654 godz.); treści kierunkowe (liczba godzin pracy studenta razem 585 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 378 godz.); treści specjalnościowe (pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna - liczba godzin pracy studenta razem 2617 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 1708 godz.; pedagogika elementarna i integracyjna - liczba godzin pracy studenta razem 2717 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 1680 godz.; pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna - liczba godzin pracy studenta razem 2643 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 1682 godz.; pedagogika opiekuńcza i geragogika - liczba godzin pracy studenta razem 2623 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 1692 godz.).

Patrząc całościowo należy podać, iż na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, liczba godzin pracy studenta razem wynosi 4864 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 3002 godz. (w tym liczba godzin konsultacji 424, liczba godzin ewaluacji 130 = liczba godzin w planie studiów 2448);

pedagogika elementarna i integracyjna - liczba godzin pracy studenta razem 4964 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 2974 godz. (w tym liczba godzin konsultacji 470, liczba godzin ewaluacji 121 = liczba godzin w planie studiów 2383); pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna - liczba godzin pracy studenta razem 4890 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 2976 godz. (w tym liczba godzin konsultacji 471, liczba godzin ewaluacji 117 = liczba godzin w planie studiów 2388); pedagogika opiekuńcza i geragogika - liczba godzin pracy studenta razem 4870 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 2986 godz. (w tym liczba godzin konsultacji 456, liczba godzin ewaluacji 122 = liczba godzin w planie studiów 2408).

Z analizy programów wynika, że sekwencja przedmiotów w poszczególnych semestrach jest właściwa, a czas trwania kształcenia daje studentom realną możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Natomiast plan studiów, formy i organizacja zajęć, a także czas trwania procesu kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna jest zgodny ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Przegląd i analiza poszczególnych elementów dokumentacji specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (m.in. sylabusy przedmiotowe, program kształcenia, efekty kształcenia) pozwalają stwierdzić, iż na tej specjalności spełnione są standardy kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131).

Niniejszej konkluzji nie sposób skonstruować w stosunku do specjalności pedagogika elementarna i integracyjna. Otóż, jak wspomniano wyżej, nie wpisuje się ona do końca w przyjęte efekty kierunkowe, jak również są problemy z brakiem realizacji określonych treści, bądź w ocenie ZO PKA owych treści jest zbyt mało. Chodzi tu przede wszystkim o m.in.: podstawy edukacji matematycznej, podstawy edukacji języka polskiego, podstawy wiedzy o przyrodzie, pedagogika przedszkolna, pedagogika wczesnoszkolna. Analizując dokumentację ocenianego kierunku, tj. programy studiów, ale przede wszystkim sylabusy, w których znajdują się treści kształcenia, całościowo warto wskazać, iż dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zbieżny z zakładanymi efektami kształcenia (z wyłączeniem specjalności pedagogika elementarna i integracyjna), a nauczyciele akademicy starają się uwzględniać w projektowanych treściach także aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku oraz ewentualnymi potrzebami rynku pracy. Wykładowcy proponują treści powiązane z zakresem swoich zainteresowań naukowo-badawczych. Natomiast dobór treści programowych na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna uwzględnia zakres treści kształcenia ustalonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami kształcenia i profilem kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów nie budzi zastrzeżeń. Wykładowcy w sylabusach określają w zależności od prowadzonych zajęć metody kształcenia, które są właściwie dobrane (np. pokaz, prezentacja multimedialna, panel dyskusyjny, praca indywidualna, praca w grupach, analiza tekstu, gry

dydaktyczne, burza mózgów).

Stosowane metody uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Trafność doboru metod, ich specyficzność oraz różnorodność daje możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Z zapisów (§6) w Regulaminie Studiów PWSZ w Wałczu (uchwała nr 5/2016 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 28.04.2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów PWSZ w Wałczu), wynika że 1 pkt. ECTS to 25-30 godz. pracy studenta. Potwierdza to również analiza sylabusów przedmiotowych, w których nauczyciele uwzględniają niniejsze wytyczne dotyczące miary średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Nie we wszystkich przypadkach jednak jest to potwierdzone w sylabusach, np. diagnoza w pracy z osobami starszymi - 156 godz./5 pkt. ECTS; diagnoza w resocjalizacji 92 godz./3 pkt. ECTS; dydaktyka specjalna 152 godz./5 pkt. ECTS; edukacja społeczna z etyką 96 godz./3 pkt. ECTS. Z programu studiów wynika, iż przedmiotowi język obcy nadano 12 pkt. ECTS.

Uczelnia podaje w programie studiów na ocenianym kierunku, iż zajęciom o charakterze praktycznym, w zależności od studiowanej specjalności nadaje się aż od 178 do 180 pkt. ECTS. Wydaje się to niewłaściwe, gdyż część przedmiotów (m.in. wykłady) z natury rzeczy nie sposób zaliczyć do grona zajęć praktycznych. Z całego wachlarza przedmiotów wynikających z planu studiów, nie zaliczono do grupy przedmiotów o charakterze praktycznym jedynie tych, które są realizowane w formie konwersatoryjnej, tj. „Zagrożone dzieciństwo”, „Problemy niedostosowania społecznego” (spec. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna), „Aktywizacja społeczna osób starszych”, „Opieka nad osobami starszymi” (spec. pedagogika opiekuńcza i geragogika).

PWSZ w Wałczu na ocenianym kierunku przyjęła, że specjalność jest wyborem studenta. Analiza programu kształcenia pozwala na stwierdzenie, że bloki przedmiotów specjalnościowych przekraczają 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku i wynoszą na wszystkich specjalnościach 96 pkt. ECTS (pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, pedagogika opiekuńcza i geragogika, pedagogika elementarna i integracyjna).

Rok akademicki 2016/2017 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu trwa od 1 października 2016 roku do 30 września 2017 r. (zarządzenie nr 20/2016 Rektora PWSZ w Wałczu z dnia 09.08.2016 r. w sprawie: organizacji roku akademickiego 2016/2017 na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych). W §1 zarządzenia czytamy, iż w semestrze zimowym zajęcia dydaktyczne trwają – 01.10.2016 r. – 30.01.2017 r. Natomiast sesja egzaminacyjna 31.01.2017 r. – 14.02.2017 r., a sesja poprawkowa 21.02.2017 r. – 06.03.2017 r. W semestrze letnim zaś zajęcia dydaktyczne trwają – 01.03.2017 r. – 26.06.2017 r. Natomiast sesja egzaminacyjna 27.06.2017 r. – 11.07.2017 r., a sesja poprawkowa 11.09.2017 r. – 24.09.2017 r.

Należy zauważyć pewną niezręczność w omawianym zakresie, a mianowicie termin zimowej sesji poprawkowej trwa jeszcze w chwili, gdy rozpoczynają się już zajęcia dydaktyczne w semestrze letnim. Cóż zatem ze studentami, którzy zdają jeszcze egzaminy poprawkowe?

Organizacja zajęć na kierunku pedagogika jest właściwa, co pozwala realnie spojrzeć na możliwość osiąganie zaprojektowanych efektów kształcenia. Na kierunku nie uwzględnia się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W Regulaminie Studiów PWSZ w Wałczu czytamy (§14 ust. 3), iż zajęcia dydaktyczne mogą być realizowane w następujących podstawowych formach dydaktycznych lub ich kombinacjach: wykłady, pokazy, instruktaże, ćwiczenia, laboratoria, projekty, konwersatoria, seminaria, proseminaria, zajęcia warsztatowe, warsztaty, inscenizacje, praktyki, pisemne, ustne i praktyczne formy ewaluacji i weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Potwierdza się to w analizowanych sylabusach przedmiotowych. Podczas wizytacji nie zauważono problemów z liczebnością grup studenckich.

Praktyki studenckie to immanentny element programu kształcenia na kierunku pedagogika. Praktyka jest obowiązkowa, a jej wartość godzinowa od roku akademickiego 2015/2016 wynosi łącznie 528 godzin/18 pkt. ECTS. Czas trwania praktyk zawodowych rocznika wcześniejszego wynosił 150 godzin. Przykładowo na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna harmonogram praktyk, jak podaje Uczelnia, kształtuje się następująco: „Moduł przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym: a) w trakcie trzeciego semestru (na II roku) praktyka ogólnopedagogiczna, obejmująca 120 godzin praktyk. Moduł przygotowanie w zakresie dydaktycznym: a) w trakcie czwartego semestru (na II roku) praktyka przygotowanie w zakresie dydaktycznym 180 godzin praktyk; b) w trakcie piątego semestru (na III roku) praktyka przygotowanie w zakresie dydaktycznym 120 godzin praktyk; c) w trakcie szóstego semestru (na III) roku praktyka przygotowanie w zakresie dydaktycznym 108 godzin praktyk.”

Sprawy związane z praktykami studenckimi regulowane są zapisami Regulaminu Praktyk (uchwała Rady uchwała nr 37/2016 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 06.10.2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Praktyk Studenckich PWSZ w Wałczu. W ponad 20. stronicowym dokumencie, zaprezentowane są m.in.: cele, rodzaje, miejsca, obowiązki organizatorów i uczestników praktyk, itd.

Kwestia praktyk regulowana jest także w §30 Regulaminu Studiów PWSZ w Wałczu (uchwała nr 5/2016 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 28.04.2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów PWSZ w Wałczu). Mowa tam m.in. o tym, że „Odbycie praktyki musi być udokumentowane. Dokumentacja praktyki obejmuje co najmniej poświadczenie opiekuna zakładowego osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia przypisanych praktyce na danym etapie lub części oraz sprawozdanie studenta z przebiegu praktyki poświadczone przez opiekuna zakładowego”. Po analizie dokumentacji dotyczącej praktyk studenckich, nasuwa się wniosek że poprawnie dokonuje się doboru miejsc studenckich praktyk, w tym na specjalności nauczycielskiej pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, jak również Wydział oferuje odpowiednią liczbę miejsc praktyk. Dokumentacja praktyk prowadzonych na wskazanej specjalności nauczycielskiej (m.in. dzienniczki praktyk, scenariusze zajęć i in.) są prowadzone właściwie i nie budzą większych zastrzeżeń. Natomiast druga specjalność pedagogika elementarna i integracyjna nie była dotychczas realizowana, więc nie sposób wypowiedzieć się w przedmiotowej sprawie.

Uwagę eksperta z ramienia pracodawców - zwracają realizowane na ocenianym kierunku praktyki studenckie. Oparte są one na Uchwale nr.37/2016 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 06.10.2016r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Praktyk Studenckich. Regulamin przewiduje prowadzenie następujących form praktyki zawodowej: programowe śródsemestralne/śródroczne, przemienne w ramach kształcenia przemiennego, programowe praktyki ciągłe, praktyki dodatkowe. Czas pracy zawodowej praktykanta może być zaliczony w całości lub w części o ile potrafi on wykazać że osiągnięte zostały efekty

kształcenia przypisane praktykom (par. 4 punkt 5). Jest to niezgodne z przepisami prawa. Efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów mogą być potwierdzane osobie, która spełnia określone w ustawie warunki, potwierdzanie efektów uczenia się powinno być przeprowadzane na etapie rekrutacji na studia i może dotyczyć nie więcej niż 20% osób kształcących się na ocenianym kierunku. Przede wszystkim jednak jednostka nie posiada uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się. Gdyż nie posiada uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, ani pozytywnej oceny PKA na ocenianym kierunku. Ponadto w odniesieniu do specjalności nauczycielskich jako regulowanych standardami efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów nie mogą być potwierdzane. Łączny czas obowiązkowych praktyk studenckich dla studiów o profilu praktycznym realizowany na wizytowanym kierunku wynosi nie mniej niż trzy miesiące co stanowi 528 godzin pracy praktykanta. Przydzielono do praktyk 18 ECTS (par.5 punkt 6). Godziny dydaktyczne dla praktyk, które przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela rozliczane są jako 45 minutowe lub 60 minutowe w zależności od rodzaju i miejsc zajęć (par.5 punkt 10). Dokumentacja która została poddana weryfikacji podczas wizytacji obejmuje: wykaz instytucji z którymi jednostka współpracuje, zasady odbywania praktyk, etapy praktyki, hospitacje praktyk studenckich w roku akademickim, ramowy program praktyk oraz kryteria oceny osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych do praktyk. Miejsca praktyk w których studenci przebywali oraz w których prowadzone jest kształcenie praktyczne są dobrane zgodnie z programem kształcenia. Również liczba godzin realizowanych praktyk jest zgodna z profilem praktycznym realizowanym na kierunku.

Holistycznie rzecz ujmując, to należy wskazać na trafność doboru miejsc praktyk, ich wymiaru i terminu realizacji w powiązaniu z zakładanymi efektami kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów oraz zgodność liczby miejsc odbywania praktyk z liczbą studentów ocenianego kierunku.

2.2. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

Na ocenianym kierunku proces monitorowania i sprawdzania efektów kształcenia posiada kilka składowych, tj. prace etapowe, w tym egzaminacyjne i zaliczeniowe, prace dyplomowe. W sylabusach prezentowane są metody weryfikacji efektów kształcenia, gdzie wskazywane są m.in.: egzamin, kolokwium, test, projekt, analiza indywidualnego przypadku i in. Karty opisu przedmiotu wskazują, że nauczyciele akademicy stosują zróżnicowane sposoby sprawdzania założonych efektów kształcenia. Na ogół są one trafnie dobrane. Wskazywana jest także przez nauczycieli „obecność”, jako metoda weryfikacji. Otóż jest to niezwykle ważna składowa, lecz obecność, czy nieobecność na zajęciach nie powinna determinować kategorii weryfikacji efektów kształcenia. W sylabusie prezentuje się również „Formy i warunki zaliczenia”, w których prezentowane są wymagania, jakie muszą być spełnione na poszczególne oceny 2,0-5,0.

Analizie poddane zostały prace etapowe i dyplomowe oraz przeanalizowano proceduralnie proces dyplomowania. W części analizowanych prac etapowych pojawiają się problemy z właściwą weryfikacją efektów z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, tzn. dobrano takie metody weryfikacji, którymi trudno zweryfikować efekty z podanych zakresów. Regulacje odnoszące się do tego procesu dyplomowania znajdują się w rozdziale 10

Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy Regulaminu Studiów PWSZ w Wałczu. Ponadto na Wydziale obowiązuje także uchwała nr 72/2015 Rady Wydziału Społeczno-Inżynierskiego PWSZ w Wałczu z dnia 16.12.2015 r. w sprawie uchwalenia warunków i zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego na Wydziale Społeczno-Inżynierskim PWSZ w Wałczu (wydział ten został w 2016 zlikwidowany). Obydwa dokumenty istotnie informują, wyjaśniają i porządkują cały proces dyplomowania, który proceduralnie kształtuje się na właściwym poziomie. Nadmienić należy, iż prace licencjackie zgodnie z § 49 Regulaminu Studiów podlegają weryfikacji przez system antyplagiatowy. W Jednostce obowiązuje również Regulamin antyplagiatowy stanowiący załącznik do zarządzenia nr 12/2015 Rektora PWSZ w Wałczu z dnia 07.07.2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu antyplagiatowego określającego zasady funkcjonowania w Uczelni systemu Plagiat.pl. Studenci - uczestnicy spotkania z ZO nie posiadali wiedzy na temat tego, jakie mogą podjąć działania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia. Nie wiedzieli również jakimi rozwiązaniami systemowymi w tym zakresie dysponuje uczelnia. Ponadto studenci nie potrafili wskazać na sposoby zapobiegania i reagowania na sytuacje związane ze ściąganiem czy plagiatami.

Podczas wizytacji ZO PKA poprosił o wykaz prac dyplomowych studentów pedagogiki. Przy analizie wybranych prac (patrz zał. nr 3 Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych, część II), zauważono w części z nich istotne usterki, czy też niedopatrzenia, które mogą wpływać na właściwą weryfikację zaprojektowanych efektów kształcenia. Warto przypomnieć, iż proces dyplomowania, to w znacznej mierze ostateczny weryfikator efektów kształcenia. Otóż zdarzają się prace o charakterze teoretycznym, bez warstwy metodologicznej i badawczej, co nie jest dobrym sposobem weryfikacji efektów kształcenia dla praktycznego profilu studiów. Poza tym wskazać trzeba na braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego, co może wynikać z braku należytej opieki promotorskiej. Ponadto w części analizowanej dokumentacji z przebiegu procesu dyplomowania zauważono, iż recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen.

Podczas wizytacji przeanalizowano protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe. Płynnie z nich wniossek, że dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia w postaci protokołów kształtuje się na odpowiednim poziomie. Pojawiają się jednak i takie, w których znajdują się jedynie oceny bardzo dobre (np.: patologie społeczne, specj. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, sem. 3; data wydruku 14.03.2017; metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, specj. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, sem. 5; twórcza resocjalizacja, specj. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, sem. 5; data wydruku 14.03.2017). W sygnalizowanych przypadkach nie jest wykluczone, iż studenci podczas realizacji tych przedmiotów osiągnęli efekty kształcenia na identycznym poziomie. Warto jednak przyjrzeć się niniejszej sytuacji, szczególnie pod względem sposobów weryfikacji efektów kształcenia.

Wyżej wspomniano o pojawiających się w pracach dyplomowych problemach z zakresu metodologii badań. Otóż warto zauważyć, iż podczas realizacji przedmiotu istotnego, jak się wydaje dla metodologicznej wiedzy studentów, bo „metody badań społecznych”, w protokole zaliczeniowym znajdują się 24. oceny bardzo dobre i 1. ocena dostateczna.

Podczas wizytacji nie zauważono problemów w odniesieniu do warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów, a także w zakresie bezstronności i przejrzystości tego procesu.

Istotnym dokumentem z punktu widzenia absolwenta, ale także przyszłego pracodawcy jest suplement do dyplomu. Uczelnia w suplementach do specjalności pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, pedagogika opiekuńcza z geragogiką, a także pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, w podpunkcie 5.2. posiadane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe, podaje identyczny zapis, który nie identyfikuje i nie profiluje kwalifikacji, czy uprawnień w rozróżnieniu na specjalności. Czytamy tak więc: „przygotowanie pedagogiczne zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1.03.2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli”. Gdzie zatem konkretne informacje, możliwości, miejsca zatrudnienia odnoszące się bezpośrednio do określonej specjalności? Ponadto brak informacji przy specjalności nauczycielskiej pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, o kwalifikacjach do wykonywania zawodu nauczyciela. Natomiast w ppkt. 6.1. suplementu warto wprowadzić zapis odnoszący się do miejsc i wartości godzinowej praktyki. Szczególnie ważne jest to przy specjalności, gdzie student nabywa kwalifikacje nauczycielskie, a także w kontekście identyfikacji profilu praktycznego. Niezrozumiały jest zapis znajdujący się w ppkt. 4.2. Wymagania programowe. Tutaj w analizowanych suplementach (spec. pedagogika opiekuńcza i resocjalizacyjna, pedagogika opiekuńcza z geragogiką, pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna) znajduje się identyczny zapis, a w jego obrębie m.in.: „Dodatkowo, opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji nauczycielskich, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.” Niniejszy zapis może wprowadzać w błąd o ewentualnym nadawaniu na specjalnościach kwalifikacji nauczycielskich. Należy to poddać modyfikacji.

Dziennik praktyk, który wypełnia student jest prowadzony szczegółowo przez opis godzinowy wykonywanych czynności, co ułatwia opiekunowi ze strony kierunku dokonanie analizy oraz zliczenie zrealizowanych godzin pracy. Kolejnym dokumentem jest spis przeprowadzonych hospitacji praktyk na rok akademicki. Obejmuje on nazwisko osoby hospitowanej, nazwę placówki, nazwisko opiekuna zakładowego, datę hospitacji, temat zajęć/lekcji oraz opis i uwagi. Dokumentacja wskazuje jaką wagę przywiązuje się do rzetelności w procesie odbywania praktyki, a zarazem weryfikuje rzetelność zapisów dokonywanych przez studenta czynności. Potwierdzenie odbycia praktyki - weryfikację osiągniętych efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk wypełnia zakładowy opiekun praktyki. Zakres osiągniętych efektów wraz z oceną zajmuje osobna tabela. Zakres ocen wynika z przyjętego dokumentu w odniesieniu do formy i warunków zaliczenia. Przedstawione dokumenty nie budzą zastrzeżeń, są prowadzone prawidłowo. Zespół Oceniający PKA pozytywnie ocenia weryfikację efektów kształcenia na poziomie praktyk studenckich. W innych przypadkach należy stwierdzić że pracodawcy, którzy są jednocześnie wykładowcami na wizytowanym kierunku dokonują oceny przedmiotowej efektów kształcenia. Jeden z nauczycieli-praktyków stwierdził podczas spotkania w trakcie wizytacji, że doświadczenie z pozycji rynku pracy pomaga w prowadzeniu zajęć. Potwierdził on również to, że studenci właśnie takiej wiedzy oczekują. Nie stwierdzono natomiast innych metod weryfikacji przez pracodawców założonych i realizowanych efektów kształcenia.

2.3.Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Tryb i warunki rekrutacji reguluje uchwała nr 10/2015 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 29.04.2015 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na poszczególnych kierunkach w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu w roku akademickim 2016/2017. Rekrutacja odbywa się w trybie on-line. Kandydat musi złożyć w określonym czasie komplet wymaganych przez Uczelnię dokumentów. W §6 czytamy „(...) Postępowanie kwalifikacyjne na pierwszy stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązuje konkurs wyników egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych, a ponadto w zależności od kierunku: 4) kierunek pedagogika dodatkowo dolicza się wyniki z egzaminu maturalnego z przedmiotów dodatkowych, a w przypadku starej matury, nadobowiązkowych: historia lub wiedza o społeczeństwie, matematyka, geografia, drugi język obcy, o ile nie były przedmiotami wskazanymi jako obowiązkowe.” Natomiast o przyjęciu na studia I stopnia decyduje miejsce na liście rankingowej. (§8).

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia.

W PWSZ w Wałczu zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w br akademickim (2016/2017) znajdują się w uchwale nr 1/2016 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, z dnia 23.03.2016 r. w sprawie określenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu organizacji potwierdzania efektów uczenia się. (wcześniejsza uchwała odnosząca się do powyższej kwestii to uchwała nr 25/2015 z dnia 22.06.2015 r. w sprawie określenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu organizacji potwierdzenia efektów uczenia się). Na ocenianym kierunku uczelnia nie ma prawa do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Aby jednak ocena efektów kształcenia oraz ocena opisowa opiekuna zakładowego miały wpływ na podnoszenie jakości kształcenia warto na zakończenie sporządzić zestawienie, zbiorcze które po przekazaniu do Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w sposób kompleksowy ma szansę na wnikliwą analizę. Do tej pory jak wynika z raportu KZdsJK z dnia 11.10.2016 punkt dotyczący praktyk jest traktowany bardzo ogólnie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- ✓ Silną stroną programu studiów jest właściwa sekwencja przedmiotów w poszczególnych semestrach oraz czas trwania kształcenia, co daje studentom realną możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia.
- ✓ W wyniku przeglądu i analizy poszczególnych elementów dokumentacji specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (m.in. sylabusy przedmiotowe, program kształcenia, efekty kształcenia) należy stwierdzić, iż na tej specjalności spełnione są standardy kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w

sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U. z 2012 r., poz. 131).

- ✓ Mocną stroną jest dobór treści programowych na ocenianym kierunku, który jest zbieżny z zakładanymi efektami kształcenia (z wyłączeniem specjalności pedagogika elementarna i integracyjna).
- ✓ Na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, która przygotowuje do wykonywaniu zawodu nauczyciela należy wskazać po analizie programu i treści programowych, iż planowane są do realizacji treści z zakresu przedszkola oraz szkoły podstawowej klas I-III. Natomiast na specjalności pedagogika elementarna i integracyjna, pojawiają się problemy z brakiem określonych treści, bądź w ocenie ZO PKA niewystarczającej liczby tych treści (m.in.: podstawy edukacji matematycznej, podstawy edukacji języka polskiego, podstawy wiedzy przyrodzie, pedagogika przedszkolna, pedagogika wczesnoszkolna).
- ✓ Mocną stroną programu kształcenia są zazwyczaj właściwie dobrane metody kształcenia, które są trafne i adekwatne do rodzaju zajęć, co sprzyja możliwości osiągnięcia zaprojektowanych efektów kształcenia.
- ✓ Uczelnia podaje w programie studiów na ocenianym kierunku, iż zajęciom o charakterze praktycznym, w zależności od studiowanej specjalności nadaje się aż od 178 do 180 pkt. ECTS. To jest niewłaściwe, gdyż część przedmiotów z natury rzeczy nie sposób zaliczyć do grona zajęć praktycznych.
- ✓ Mocną stroną są spełnione wymogi zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.
- ✓ Słabszą stroną jest fakt wynikający z analizy sylabusów i programów studiów, iż Uczelnia przypisuje punkty ECTS wszystkim przedmiotom znajdującym się w programie studiów, lecz nie we wszystkich przypadkach uwzględnia się przedział 25-30 godzin/1 pkt. ECTS.
- ✓ Mocną stroną jest realizacja praktyk studenckich pod względem proceduralnym, jak i merytorycznym. Jednak potwierdzanie efektów uczenia się jest niezgodne z przepisami prawa
- ✓ Z analizowanych sylabusów wynika, iż w większości przypadków prawidłowo dobierane są metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Słabszą stroną jest fakt, iż jednak w części analizowanych prac etapowych, mogą pojawić się problemy z pełną weryfikacją efektów z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Wskazywana jest także przez nauczycieli „obecność”, jako metoda weryfikacji. Otóż jest to niezwykle ważna składowa, lecz obecność, czy nieobecność na zajęciach nie może stanowić sposobu sprawdzenia, czy efekty kształcenia zostały przez studenta osiągnięte.
- ✓ Słabą stroną procesu dyplomowania jest fakt, iż w części z analizowanych prac licencjackich zauważono istotne usterki, czy też niedopatrzania, które mogą wpływać na właściwą weryfikację zaprojektowanych efektów kształcenia. Otóż zdarzają się prace o charakterze teoretycznym, bez warstwy metodologicznej i badawczej, co nie jest dobrym sposobem weryfikacji efektów kształcenia dla praktycznego profilu studiów. Poza tym wskazać trzeba na braki u studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego, co może wynikać z braku należytej opieki promotorskiej.

- ✓ W części analizowanej dokumentacji z przebiegu procesu dyplomowania zauważono, co należy uznać za słabość, iż recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen i są zawyżone.
- ✓ Jako słabą stronę postrzegać należy sytuacje, w której zauważamy, iż w niektórych protokołach zaliczeniowych i egzaminacyjnych znajdują się jedynie oceny bardzo dobre. Oczywiście nie jest wykluczone, iż studenci podczas realizacji określonych zajęć osiągnęli efekty kształcenia na identycznym poziomie. Warto jednak przyjrzeć się niniejszej sytuacji, szczególnie pod względem sposobów weryfikacji efektów kształcenia.
- ✓ W suplementach do dyplomu specjalności realizowanych w PWSZ w Wałczu pojawiają się usterki, czy niedopatrzenia, które należy wyeliminować.
- ✓ Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia. Słabą stroną jest brak wiedzy studentów na temat możliwości związanych ze zgłaszaniem skarg oraz rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych. Ponadto studenci nie potrafili wskazać na sposoby zapobiegania i reagowania na sytuacje związane ze ściąganiem czy plagiatami.

Dobre praktyki

- ✓ Dobrą praktyką w systemie realizowanych praktyk studenckich jest ocena dokonywana przez zakładowego opiekuna dotycząca efektów kształcenia, które winien osiągnąć student. Opiera się ona na tabeli wyznaczającej zakres wystawiania ocen.

Zalecenia

- ✓ Dokonać realnego wskazania zajęć o charakterze praktycznym.
- ✓ Dokonać przeglądu sposobów osiągania poszczególnych efektów kształcenia szczególnie z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych (patrz m.in. zał. 3, część I).
- ✓ Skorygować zasadę potwierdzania efektów uczenia się ponieważ jest niezgodna z przepisami prawa
- ✓ Dostosować metodę obliczania średniego nakładu średniej pracy studenta, do przyjętych w uczelni zasad (1 ECTS = 25-30 pracy studenta)
- ✓ Wzmocnić opiekę promotorską, która na etapie przygotowywania prac dyplomowych pozwoliłby wyeliminować pewne nieprawidłowości (warstwa metodologiczna i badawcza).
- ✓ Wprowadzić prace dyplomowe o charakterze teoretyczno-badawczym na rzecz prac o charakterze teoretycznym, bez warstwy metodologicznej i badawczej, co nie jest odpowiednim sposobem weryfikacji efektów kształcenia dla praktycznego profilu studiów.
- ✓ Uczulić nauczycieli akademickich wykonujących recenzje prac licencjackich, by wystawiane przez nich oceny były zgodne z zawartością merytoryczną pracy.
- ✓ Przekonstruować zapisy w suplementach do dyplomu wszystkich realizowanych specjalności.

- ✓ Upowszechnienie informacji na temat rozwiązań przewidzianych w przypadku sytuacji konfliktowych podczas uzyskiwania oceny oraz w przypadkach naruszania zasad etyki związanych ze ściąganiem czy plagiatami.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Senat Uchwałą nr 39/2016 z dn. 6.10.2016 r. zatwierdził obecny kształt Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Wałczu, w ramach którego funkcjonują: **Uczelniana Komisja ds. Jakości i Programów Kształcenia** (UKJiPK, skład: przewodniczący, Prorektor ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, Dyrektorzy Instytutów, Przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego - URSS), **Kierunkowe Zespoły ds. Jakości i Programów Kształcenia** (KZJiPK, skład: 3 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów - Zarządzenie Rektora nr 18/2017 z dn. 29.03.2017 r.). Prace w ramach systemu WSZJK koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, a nadzoruje Rektor. Zakres działania WSZJK obejmuje m.in.: okresowe przeglądy i doskonalenie programów kształcenia, ocenę realizacji procesu kształcenia; zbieranie i wykorzystywanie opinii interesariuszy zewnętrznych do tworzenia i doskonalenia programów kształcenia; procedury weryfikacji efektów kształcenia, itd.

Zarządzeniem nr 40/2016 z dn. 4.11.2016 r. (z późn. zm.) Rektor powołał przewodniczących **Kierunkowych Rad Programowych** (KRP) i wprowadził regulamin funkcjonowania KRP. Przewodniczący KRP są zobowiązani m.in. do: przedstawienia propozycji zmian i modyfikacji do programów kształcenia, w związku z dostosowaniem programów kształcenia do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Aktualny skład KRP na pedagogice to: członkowie stali – 7 nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe kierunku; członkowie zmienni – interesariusze wewnętrzni kierunku (studentka III roku) oraz zewnętrzni (5 pracodawców z Wałcza: Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, Dyrektor Gimnazjum nr 2, Kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej, Dyrektor Przedszkola nr 9, Wicedyrektor Zespół Szkół nr 4 RCKU).

Uchwała nr 39/2016 zakłada, że okresowe przeglądy i doskonalenie programów kształcenia na kierunku pedagogika realizuje KZJiPK poprzez: 1) analizę programów kształcenia pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z zakładanymi efektami kształcenia i kwalifikacjami z ukończeniem studiów; 2) ankietowanie studentów oraz absolwentów; 3) weryfikację systemu punktów ECTS; 4) spełnianie wymagań dot. minimum kadrowego i kwalifikacji zespołu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na tym kierunku. Ostatecznie wyniki tych przeglądów, zaopiniowane przez zespół nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego kierunku, stanowią podstawę doskonalenia programów kształcenia.

Powyższa uchwała zakłada również, że zbieranie opinii pracodawców jest realizowane przede wszystkim w drodze ankietyzacji (wzór ankiety zatwierdza Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia) przeprowadzanej przez Uczelnianego Koordynatora ds. praktyk i współpracy z pracodawcami. Opinie te powinny być wykorzystywane do tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. ZO podczas wizytacji nie potwierdził realizacji tego zapisu, ani

w trakcie przeprowadzonych spotkań, m.in. z pracodawcami oraz przedstawicielami KZJiPK i KRP, ani w przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji.

W procesie projektowania, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia uczestniczą członkowie KZJiPK i KRP, konsultując się z osobami reprezentującymi lokalne środowiska (nauczyciele praktycy), szczególnie w zakresie sposobu definiowania umiejętności i kompetencji społecznych. W procesie tworzenia i definiowania efektów kształcenia uczestniczyli także studenci kierunku (udział przedstawiciela w posiedzeniach KRP; zmiany w programie kształcenia dokonywane po uzyskaniu pozytywnej opinii URSS). W skład Rady wchodzi student, jednak członkowie Samorządu Studenckiego w czasie spotkania z ZO nie potrafili wskazać jaka jest jego rola i kto konkretnie uczestniczy w posiedzeniach Rady. Programy oraz efekty kształcenia są również konsultowane (projektowanie i okresowy przegląd) z przedstawicielami podmiotów gospodarczych i instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Konsultacje odbywają się dwutorowo: formalnie – spotkania w ramach KRP (raz w semestrze; nt. podsumowań minionego semestru, zamierzeń na semestr następny oraz realizacji praktyk; przedstawiono 2 protokoły i 4 pozytywne opinie pracodawców dot. programów kształcenia) oraz nieformalnie – spotkania-rozmowy, inicjowane przez Uczelnię, podczas których pracodawcy przekazują swoje spostrzeżenia oraz uwagi, zwłaszcza w zakresie praktyk studenckich.

Uchwała nr 39/2016 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 06.10.2016r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia określa modelowy sposób funkcjonowania jej poszczególnych elementów oraz w jej strukturze poszczególnych interesariuszy. Pracodawcy jako grupa interesariuszy zewnętrznych swoje miejsce znaleźli w składach Kierunkowych Rad Programowych. Powołania otrzymali przedstawiciele takich jednostek jak: Dom Pomocy Społecznej, Gimnazjum, Warsztaty Terapii Zawodowej, Przedszkole oraz Zespołu Szkół nr 4. Zespół Oceniający zapoznał się z raportami Rady Programowej na kierunku Pedagogika z dnia 04.11.2016r. oraz z dnia 30.03.2017r. Wynika z nich to że pracodawcy uczestniczyli w spotkaniach oraz że w trakcie posiedzeń podejmowano rozmowy na temat bieżących spraw w zakresie podsumowań minionego semestru, zamierzeń na semestr następny oraz na temat realizacji praktyk studenckich. Do protokołów dołączono cztery opinie pracodawców na temat programów kształcenia na rok akademicki 2016-2017. Drugim sposobem opiniowania programów przez pracodawców są nieformalne spotkania-rozmowy. Pracodawcy uczestnicząc w spotkaniach przekazują swoje spostrzeżenia oraz uwagi. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie określili swoją obecność na Uczelni oraz skuteczność wnoszonych kwestii do kształcenia. Z rozmów które przeprowadzono z pracodawcami wynika ich poczucie wpływu na modyfikację programów kształcenia szczególnie w zakresie praktyk studenckich. Nie potwierdzono natomiast zapisu raportu samooceny dotyczącego analizy ankiet pracodawców które przewidziano w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia. System winien wg. zapisu zbierać i wykorzystywać opinie otoczenia społeczno-gospodarczego do modyfikacji kształcenia. Studenci wyrażają opinię na temat procesu kształcenia poprzez anonimowe ankietę oceny zajęć dydaktycznych przeprowadzane po każdym zakończonym semestrze oraz ankietę oceny jakości kształcenia na kierunku pedagogika przeprowadzaną raz w roku. Oba narzędzia zostały skonstruowane w

formie pytań macierzowych, gdzie studenci dokonują oceny w pięciostopniowej skali. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych dotyczy wykładowcy w kontekście prowadzonego przedmiotu, natomiast badanie oceny jakości kształcenia odnosi się do koncepcji kierunku, efektów kształcenia (stopnia ich osiągnięcia, dostosowania formy zaliczenia, prowadzenia zajęć, system oceny), programu studiów, praktyk, infrastruktury, wsparcia studentów w procesie uczenia się oferowanego przez uczelnię. Studenci nie mają możliwości wyrażenia swojej opinii na temat mocnych i słabych stron, uwag, propozycji w stosunku do procesu kształcenia w pytaniu otwartym. Uczestnicy spotkania z ZO posiadali wiedzę na temat przeprowadzanych ankietyzacji, nie wiedzieli jednak w jaki sposób wykorzystywane są wyniki tych badań. Wiedzy tej nie posiadali również członkowie Samorządu Studenckiego.

Uczelnia dokonuje monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla każdego roku studiów wyrażaną w procentowym poziomie spełnienia efektów w ramach poszczególnych przedmiotów. Wprowadzony w roku 2013/14 system rozliczania osiągniętych efektów kształcenia w procesie zaliczania i egzaminowania studentów zakłada, że nauczyciele akademicy mają obowiązek opracowywania tzw. „metryk” zawierających wyraźne wskazanie, które efekty kształcenia podlegają weryfikacji wraz z kryterium, kiedy uznaje się te efekty za osiągnięte. Metryki te przygotowywane są dla sprawdzianów okresowych, części ewaluacyjnych sprawozdań laboratoryjnych lub z ćwiczeń, kolokwiów zaliczeniowych, egzaminacyjnych sprawdzianów pisemnych lub zestawów ustnych zagadnień egzaminacyjnych.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia w ramach przedmiotu, są zobowiązani do opracowania i aktualizacji sylabusów, zapewniających realizację założonych efektów kształcenia. Jednocześnie każdy sylabus zawiera wskazanie metod weryfikacji poszczególnych efektów przedmiotowych. Elementem systemu potwierdzania efektów kształcenia jest prowadzona systematycznie na Wydziale hospitacja zajęć dydaktycznych oraz ankietyzacja studentów (1. ocena zajęć dydaktycznych po każdym zakończonym semestrze – dot. wykładowcy w kontekście prowadzonego przedmiotu; 2. jakości kształcenia na kierunku pedagogika raz w roku – dot. koncepcji kierunku, efektów kształcenia, programu studiów, praktyk, infrastruktury, wsparcia studentów).

Na wizytowanym kierunku dla pracodawców przewidziano dwie ścieżki opiniowania, zatwierdzania oraz przeglądu programów kształcenia. Pierwsza ścieżka dotyczy spotkań niesformalizowanych, które są inicjowane głównie przez Uczelnię. Spotkania, o których mówili pracodawcy podczas wizytacji cieszą się zainteresowaniem oraz obfitują w wymianę doświadczeń między stronami. Ponieważ część wykładowców to praktycy można również uznać, że podczas prowadzenia ćwiczeń ze studentami pracodawcy wnoszą do treści elementy praktyczne. Drugą sformalizowaną drogą dotyczącą programów kształcenia jest udział przedstawicieli rynku pracy w gremiach, które funkcjonują w systemie jakości. Jest to Kierunkowa Rada Programowa, w ramach której interesariusze zewnętrzni opiniują programy kształcenia oraz weryfikują osiągnięte efekty kształcenia na poziomie praktyk. Grupa, która reprezentuje środowisko lokalne jest właściwa dla wizytowanego kierunku i obejmuje zarówno jednostki samorządu lokalnego prowadzącego działalność opiekuńczo-szkolną jak również samodzielne jednostki przedszkolne i szkoły. Należą do nich między innymi: Przedszkole

Terapeutyczne „Piękny Umysł”, Szkoły Podstawowe, Zespoły Szkół, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Dom Pomocy Społecznej. Pracodawcy z którymi ZO przeprowadził rozmowy potwierdzili swój udział w różnorodnych formach konsultacji oraz wyrazili pogląd o skuteczności i ich wpływie na jakość kształcenia. Efektem, który w sposób pośredni łączy kierunek z otoczeniem to trwające prace nad uruchomieniem jednostek w których absolwenci mogliby zdobywać kolejne doświadczenia zawodowe. Należą do nich: Zakład Adaptacji Zawodowej oraz Dom Opieki nad osobami starszymi. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z pracownikiem Biura Karier na Uczelni bada się również przebieg losów zawodowych absolwentów. Z danych systemowych wynika, iż spośród ok. 800 wysłanych ankiet, ze zgodą na badanie losów absolwentów wróciło jedynie kilka, które to w żaden sposób nie umożliwiają na używania tego narzędzia do modyfikowania jakości kształcenia. W związku z powyższym, Uczelnia zdaje sobie sprawę z potrzeb usprawnienia systemu badania losów absolwentów Uczelni, i dlatego podejmuje działania z tym związane. Przykładem mogą być starania o dofinansowanie świadczenia wysokiej jakości usług wspomagających studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy poprzez aplikowanie do udziału w projekcie „Zintegrowane Programy Uczelni w ramach Ścieżki I” Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Dopełnieniem realizowanych praktyk jest projekt pod nazwą „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”. Jest on projektem pozakonkursowym o charakterze koncepcyjnym, realizowanym z PO WER - Oś III Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju. Projekt ma na celu wypracowanie jednolitego systemu prowadzenia sześciomiesięcznych praktyk zawodowych dla wyższych szkół zawodowych na pierwszym stopniu studiów na kierunkach o profilu praktycznym. Wypracowanie jednolitego systemu sześciomiesięcznych praktyk zawodowych możliwe jest tylko w ścisłej współpracy z pracodawcami oraz władzami regionalnymi i samorządowymi. Ma on prowadzić do wzmocnienia kompetencji zawodowych absolwentów szkół wyższych, dostosowanych do lokalnych rynków pracy w rejonach działania uczelni. Okres realizacji projektu trwa od: 2015-10-01 do: 2018-09-30.

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Interesariusze wewnętrzni (głównie studenci) mają zapewniony dostęp do informacji nt. programu kształcenia i realizacji procesu kształcenia (regulaminy, wymagania egzaminacyjne i dyplomowe, itp.), zarówno w wersji elektronicznej, jak i papierowej (gabloty informacyjne). Przekazywane informacje są uaktualniane na bieżąco, zrozumiałe oraz zgodne z potrzebami studentów. Ponadto wszelkie informacje są dostępne poprzez dobrze funkcjonujący eDziekanat (<https://pwsz.edzikanat.pl/intro/index.php>) oraz przekazywane drogą mailową przez pracowników Dziekanatu bezpośrednio do zainteresowanych studentów. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO wyrazili pozytywne opinie nt. dostępności informacji związanych z procesem kształcenia, które są zamieszczane w wirtualnym dziekanacie, a dostęp do niego ma każdy student.

Natomiast interesariusze zewnętrzni mają organiczny dostęp do ww. informacji z uwagi na konieczność posiadania specjalnego dostępu. Jednakże kandydaci na studia mogą się zapoznać z podstawowymi informacjami nt. oferty i zasad rekrutacji PWSZ w Wałczu, natomiast pracodawcy są zazwyczaj powiadamiani telefonicznie lub mailowo przez sekretariat o ważnych wydarzeniach związanych z Uczelnią lub terminach różnych spotkań.

Raporty ewaluacyjne KZJiPK (2014, 2015, 2016) nt. dostępu studentów do informacji o procesie kształcenia oraz pomocy materialnej wskazują (wszystkie 3 to samo), że: materiały dot. organizacji procesu kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni lub (w przypadku kart przedmiotów) przekazane zostały studentom bezpośrednio przez osoby prowadzące dane przedmioty, a studenci posiadają pełen dostęp do informacji nt. systemu pomocy materialnej w Dziekanacie Uczelni.

Strona internetowa PWSZ nie posiada zakładki „Jakość Kształcenia”, która mogłaby przykładowo zawierać informacje nt.: aktualnego składu UKJiPK, KZJiPK, KRP, zakresu ich działania oraz terminów i tematyki spotkań, itp. W takiej zakładce można by także zamieścić ogólne zbiorowe opracowania dot. wyników ankiet studentów i absolwentów oraz wdrożonych na ich podstawie działań naprawczych, w celu zachęcenia większej liczby studentów i absolwentów do ich wypełniania.

Ponadto Uczelnia do tej pory nie opracowała w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia procedury analizy dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach, np. jako dodatkowe pytanie do ankiet już funkcjonujących.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Interesariusze wewnętrzni (m.in. studenci) oraz zewnętrzni (m.in. pracodawcy) mają możliwość uczestniczenia w projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia, jednak nie zawsze jest to uczestnictwo aktywne, a w przypadku studentów raczej bierne. Członkowie Samorządu Studenckiego nie posiadali wiedzy na temat roli studenta w Kierunkowej Radzie Programowej, nie potrafili wskazać konkretnych działań podejmowanych przez Uczelnię na rzecz poprawy jakości kształcenia. Studenci uczestniczą w ankietyzacji, ale bez możliwości wyrażenia własnych poglądów, opinii, uwag czy sugestii. Nie otrzymują także informacji zwrotnej nt. wyników ankiet i działań podjętych na tej podstawie. Uczelniane Biuro Karier próbuje badać przebieg losów zawodowych absolwentów, ale z przedstawionych danych wynika, że spośród kilkuset wysłanych ankiet (prośba o zgodę na wzięcie udziału w badaniu) wróciło jedynie kilka, a to uniemożliwia wykorzystanie tego narzędzia do modyfikowania jakości kształcenia.

Zdaniem ZO słabą stroną WSZJK jest zarówno ankiet dla studentów (brak pytań otwartych), jak i ankiet dla absolwentów (znikoma zwrotność), które nie spełniają swojej roli w zakresie wnoszenia propozycji zmian do WSZJK, a zwłaszcza w projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia. Ponadto studenci nie są skutecznie informowani i zachęceni do uczestniczenia w tym procederze, ani do pełnienia czynnej roli w KRP. Raporty ewaluacyjne KZJiPK są sporządzane co roku, ale zawierają bardzo podobne lub wręcz takie same wnioski, więc ich wartość jest niewielka.

W trakcie wizytacji ZO nie potwierdził (ani na spotkaniach ani w dokumentacji) faktu istnienia ankiety dla pracodawców, o której wspomina WSZJK i Raport Samooceny.

Zdaniem ZO mocną stroną WSZJK są konsultacje z przedstawicielami podmiotów gospodarczych i instytucji (gdzie studenci odbywają praktyki zawodowe), dot. programów oraz efektów kształcenia, które odbywają się dwutorowo: formalnie – spotkania w ramach KRP oraz nieformalnie – spotkania-rozmowy, inicjowane przez Uczelnię, podczas których pracodawcy przekazują swoje spostrzeżenia oraz uwagi, zwłaszcza w zakresie praktyk studenckich.

Interesariusze wewnętrzni (głównie studenci) mają dostęp do kompleksowych i aktualnych informacji, jednak jest on ograniczony dla interesariuszy zewnętrznych (zarówno kandydatów, jak i pracodawców).

Podsumowując, według ZO obecnie funkcjonujący w PWSZ w Wałczu Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia oraz publicznego dostępu do informacji jest skuteczny jedynie na poziomie zadawalającym, gdyż część z jego narzędzi albo nie funkcjonuje prawidłowo, albo nie została jeszcze wprowadzona. Należałoby także, w celu podniesienia jego skuteczności, usunąć opisane poniżej braki.

Dobre praktyki

BRAK

Zalecenia

ZO zaleca usunięcie braków, m.in. w zakresie:

1. Zespół Oceniający zaleca, by po każdym roku akademickim kierunkowy opiekun praktyk w sposób tabelaryczny opracowywał i przekazywał dane dotyczące realizacji efektów kształcenia do KZdsJK dla podejmowania dalszych prac analitycznych w zakresie podnoszenia jakości kształcenia.
2. braku ankiety dla pracodawców, o której wspomina WSZJK i Raport Samooceny;
3. braku aktywnej działalności studentów w WSZJK, zwłaszcza w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i w okresowym przeglądzie programu kształcenia;
4. braku pytań otwartych w ankietach w celu umożliwienia studentom swobodnej wypowiedzi nt. słabych i mocnych stron Uczelni;
5. braku informacji zwrotnej dla studentów o wynikach ankiet i działaniach podjętych na tej podstawie;
6. słabego przepływu informacji i niedoinformowania studentów, m.in. nt.: roli przedstawiciela studentów w KRP, celu ankietyzacji, jej wynikach oraz sposobu ich wykorzystania, konkretnych działań podejmowanych w wyniku przeprowadzonych badań, programu kształcenia i procedur jego toku dla kandydatów na studia;
7. utworzenia na stronie internetowej PWSZ zakładki „Jakość Kształcenia” i zamieszczenie tam, np. informacji nt.: aktualnego składu UKJiPK, KZJiPK, KRP, zakresu ich działania oraz terminów i tematyki spotkań, itp.;

8. zamieszczenia w ww. zakładce ogólnych zbiorowych opracowań dot. wyników ankiet studentów i absolwentów oraz wdrożonych na ich podstawie działań naprawczych, w celu zachęcenia większej liczby studentów i absolwentów do ich wypełniania;
9. opracowania ankiety dot. jakości kształcenia, która będzie zawierała pytania dot. oceny publicznego dostępu do informacji lub dodanie takich pytań do ankiet już funkcjonujących.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- a. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- b. Obsada zajęć dydaktycznych
- c. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry

W skład minimum kadrowego na ocenianym kierunku pedagogika uczelnia zaproponowała 7 nauczycieli akademickich. Struktura ich kwalifikacji: 1 doktor habilitowany posiadający dorobek w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika oraz w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia 4 doktorów (dwóch w dyscyplinie pedagogika, jeden w dyscyplinie psychologia, jeden w dyscyplinie literaturoznawstwo), 2 magistrów pedagogiki.

Skład minimum kadrowego został oceniany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596) pod względem liczby, struktury kwalifikacji (stopnie naukowe) i zgodności dorobku kadry wchodzącej w skład minimum kadrowego z obszarami, dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia. Liczba i struktura kwalifikacji została oceniona pozytywnie. W ocenie dorobku naukowego wzięto pod uwagę, że pracownik naukowy zaliczony do minimum kadrowego posiada dorobek zarówno w obszarze nauk społecznych jak i humanistycznych. Tak jest w przypadku samodzielnego nauczyciela naukowego, który posiada zarówno dorobek w dyscyplinie pedagogika, jak i w dyscyplinie filozofia (filozofia edukacji). Ponadto dwóch nauczycieli ze stopniem doktora w dyscyplinie językoznawstwo posiada dorobek naukowy z zakresu logopedii pedagogicznej, co oznacza, że mogą oni wchodzić w skład minimum kadrowego w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika. Tym samym do minimum kadrowego ocenianego kierunku zaliczono wszystkie zgłoszone osoby, w tym jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego, czterech doktorów i dwóch magistrów ze znacznym doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią. Uczelnia spełnia wymogi minimum kadrowego dla wizytowanego kierunku.

Ponadto zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą osoby spoza minimum kadrowego w liczbie 9, w tym 3 pracowników samodzielnych (jeden w dyscyplinie pedagogika, drugi w obszarze

nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie ekonomia, oraz jeden w obszarze nauk medycznych i nauki o zdrowiu, dziedzina nauk o kulturze fizycznej, 3 doktorów (jeden w dyscyplinie pedagogika, jeden w dyscyplinie ekonomia, jeden w dyscyplinie wychowanie fizyczne) oraz 3 magistrów (w zakresie wychowania muzycznego, filologii angielskiej, filologii germańskiej). Analiza kwalifikacji i dorobku osób nauczycieli, w tym wchodzących w skład minimum kadrowego jak również nauczycieli spoza minimum kadrowego pozwala stwierdzić, że jest on zgodny z efektami i treściami kształcenia określonymi dla kierunku *pedagogika*. Dorobek ten jest również zgodny z efektami i treściami wskazanymi dla obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Nie budzi zastrzeżeń kompleksowość i różnorodność zakresu dorobku naukowego nauczycieli akademickich. Dobór kadry ze względu na kwalifikacje, dorobek i doświadczenia badawcze nauczyciela stwarza na ocenianym kierunku możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Ze względu na przyjęte efekty kształcenia (w 90% pedagogiczne, pozostałe z 10 % z zakresu psychologii, filozofii i socjologii) struktura doboru kadry realizującej zajęcia dydaktyczne jest właściwa. Analizując przynależność efektów kształcenia do obszarów nauki należy zwrócić uwagę, że pedagogika merytorycznie jest dyscyplina dwuobszarową, a jej treści wchodzą zarówno w zakres obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Ze względu na specyfikę dorobku pedagogów treści humanistyczne i społeczne najczęściej są nierozłączne i należy je traktować całościowo. W tym kontekście przypisanie przez Uczelnię efektów kształcenia w 50 procentach do nauk humanistycznych i społecznych nie budzi zastrzeżeń i jest zgodne z wzorcowymi efektami kształcenia dla pedagogiki.

W minimum kadrowym znajdują się zgodnie z wymogiem osoby reprezentujące dwa obszary kształcenia, do których przypisano kierunek, obszar nauk społecznych oraz obszar nauk humanistycznych. Jako poprawne oceniono kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia. Analiza kart przedmiotów wskazuje, że dobór metod dydaktycznych jest właściwy do realizowanych treści. Zwracają uwagę metody angażujące studentów w proces uczenia się, takie jak projekty zaliczeniowe, prace diagnostyczne oraz prezentacje multimedialne z analizą problemową zagadnienia. Powszechnie jest wykorzystywanie rzutnika, co potwierdzono na hospitowanych zajęciach. Przeprowadzone hospitacje zajęć potwierdziły dobre przygotowanie kadry do procesu dydaktycznego.

Z analizy materiału który został przedstawiony ZO wynika, że części kadry dydaktycznej posiada doświadczenie zdobyte poza uczelnią. Jest to pożądanym stanem szczególnie dla profilu praktycznego. Część kadry to również pracodawcy, którzy w sposób bezpośredni przekazują na zajęciach ze studentami swoje doświadczenie wyniesione z pracy. Jest to również zgodne z oczekiwaniami studentów. W trakcie wizytacji ZO spotkał się z częścią pracodawców prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Stwierdzili oni że ich doświadczenie w zdecydowanym stopniu pomaga w prowadzeniu zajęć. Nie można natomiast uznać doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią dla części kadry która w tej części wymienia kursy i szkolenia lub prowadzenie wykładów w innych podobnych jednostkach dydaktycznych.

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Uczelnia deklaruje, że w trosce o jakość kształcenia osoby do prowadzenia zajęć wyznaczają Władze Wydziału. Podstawowym kryterium doboru pracownika jest jego dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe oraz kompetencje dydaktyczne. W przedmiotach, w których efekty zakładają nabycie umiejętności badawczych przez studentów zwraca się na kompetencje badawcze pracownika. W przedmiotach specjalnościowych związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu preferuje się nauczycieli z doświadczeniem praktycznym. Istotnym elementem obsady zajęć dydaktycznych jest wynik ankiet studenckich na temat jakości zajęć dydaktycznych. Analiza obsady zajęć dydaktycznych pozwala na stwierdzenie, że dobór nauczycieli do prowadzenia zajęć odbywa się w większości przypadków z uwzględnieniem dorobku naukowego pracownika i jego kompetencji dydaktycznych. Są jednak zajęcia, których obsada budzi poważne zastrzeżenia. ZO nie znajduje uzasadnienia by doktor w zakresie literaturoznawstwa, z dorobkiem praktycznym w zakresie pedagogiki i filologii polskiej, bez dorobku naukowego zbliżonego do realizowanych efektów kształcenia prowadził zajęcia z filozofii edukacji. Podobne wątpliwości są w przypadku doktora z dorobkiem z zakresu resocjalizacji, prowadzącego zajęcia z pedagogiki wczesnoszkolnej oraz przedmiotów Pedagogika resocjalizacyjna i Twórca resocjalizacja prowadzanych przez osobę bez dorobku naukowego i praktycznego z zakresu resocjalizacji (załącznik nr 6).

Uczelnia bazuje w przeważającej większości na kadrze pozyskanej z Uniwersytetu Szczecińskiego. Uczelnia deklaruje i wskazuje, że kadra ciągle powiększa swój dorobek naukowy i doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią. Część nauczycieli wywodzi się wprost ze środowiska praktyków i posiada aktualne doświadczenie zawodowe zgodne z realizowanymi efektami kształcenia. Pomimo, iż Jednostka nie posiada pełnych uprawnień akademickich, to jej pracownicy w ostatnich czterech latach w przewodach awansowych obronili trzy doktoraty oraz dwie habilitacje. Uczelnia finansuje przewody awansowe swoich pracowników oraz wspiera rozwój naukowy poprzez dofinansowywanie konferencji naukowych i publikacji. Jednak pomimo korzystnych warunków finansowania aktywność konferencyjna i publikacyjna pracowników nie jest zbyt obszerna ilościowo. Potwierdziło to między innymi spotkanie z kadrą Wydziału.

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

W ocenie wpływu polityki kadrowej na prawidłowy dobór kadry, w tym kadry wchodzącej w skład minimum kadrowego należy wskazać, że uczelnia jest w procesie przekształcania składu kadrowego do warunków Rozporządzenia MNiSW z dnia 26 września 2016 roku, i tym warunkom podporządkowuje swoją politykę kadrową. Od roku akademickiego 2016/2017 wszyscy doktorzy i magistry wchodzący w skład minimum są zatrudnieni na podstawowym miejscu pracy. Zamiarem w roku akademickim 2017/2018 jest pozyskanie samodzielnego pracownika naukowego w ramach podstawowego miejsca pracy posiadającego dorobek w dyscyplinie pedagogika. W przypadku doktorów i magistrów jako jedno z podstawowych

kryteriów zatrudnienia jest posiadanie istotne doświadczenia praktycznego zdobytego poza uczelnią, co jest niezbędne dla prowadzenia zajęć zawodowych na ocenianym kierunku. Ocena obsady zajęć dydaktycznych wykazała, że Jednostka w polityce zatrudnienia powinna zwrócić większą uwagę na prowadzone specjalności studiów i faktyczne doświadczenie zawodowe pracowników realizujących zajęcia specjalnościowe. Cele polityki kadrowej Jednostki są opisane w Uchwale Senatu nr.11 PWSZ w Wałczu z dnia 15 marca 2013 roku.

Jednostka prowadzi kompleksową i wieloaspektową politykę oceny jakości kadry posługują się przy tym typowymi narzędziami oceny akademickiej, typu kwestionariusz oceny pracowniczej, hospitacje zajęć dydaktycznych, oceny zajęć dokonywane przez studentów. Narzędzia te funkcjonują w ramach uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, a ich elementy są znane pracownikom i pozytywnie przez nich odbierane.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

4.1 Uczelnia posiada minimum kadrowe, które ze względu na wymogi formalne oraz strukturę kwalifikacji dorobku naukowego zdobytego poza Uczelnią należy ocenić pozytywnie. Tym samym Jednostka spełnia formalne wymogi związane z minimum kadrowym. Słabszą stroną potencjału kadrowego jest jego mała liczebność oraz brak pracownika samodzielnego na podstawowym miejscu pracy.

4.2 Obsada zajęć dydaktycznych w przeważającej mierze jest prawidłowa. Silną stroną Jednostki jest świadomość powiązania dorobku naukowego i doświadczenia praktycznego zdobytego poza Uczelnią z obsadą zajęć dydaktycznych. Pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje do ich prowadzenia. Słabszą stroną jest wykazanie kilku nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych (załącznik 6). Należy wskazać Uczelni, że odbycie szkolenia lub kursu z zakresu określonych kompetencji nie może być uznane za doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią i nie upoważnia do prowadzenia zajęć z przygotowania zawodowego, do których niezbędne jest doświadczenie praktyczne.

4.3 Polityka kadrowa uczelni jest zorientowana na zapewnienia odpowiedniej pod względem jakościowym kadry na ocenianym kierunku z uwzględnieniem zmieniających się uwarunkowań prawnych. Jej silną stroną jest stworzenie mechanizmów wsparcia pracowników i prawidłowej oceny pracowniczej, opartej na standardach akademickich. Jej słabszą stroną jest słaba orientacja na specyfikę prowadzonych specjalności kształcenia oraz brak samodzielnych pracowników naukowych na podstawowym miejscu pracy w minimum kadrowym kierunku.

Dobre praktyki

BRAK.

Zalecenia

Zaleca się poprawę obsady zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem faktycznych kwalifikacji naukowych i doświadczenia praktycznego nauczyciela

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Najistotniejszą częścią współpracy między wizytowanym kierunkiem a interesariuszami zewnętrznymi lokuje się w ramach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości i Programów Kształcenia. W procesie tworzenia efektów oraz opiniowania programów kształcenia współpracują osoby reprezentujące lokalne i regionalne środowiska samorządowe jak: miasto, powiat i gminę. Pracownicy Instytutu Pedagogiki i Wychowania Fizycznego również współpracują z nauczycielami, pedagogami szkolnymi, prowadzącymi zajęcia z dziećmi i młodzieżą w regionie. Opinie zakładowych opiekunów praktyk sprawujących bezpośrednią opiekę nad studentami podczas odbywania praktyk, pozwalają na ocenę efektów kształcenia ważnych dla przyszłego pedagoga w jego przyszłej pracy. Inną formą współpracy są stałe kontakty ze szkołami, z Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Stowarzyszeniem Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech”, Warsztatami Terapii Zajęciowej przy SDN „Uśmiech”, Domem Pomocy Społecznej, Dziennym Domem Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, klubami sportowymi, Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Trzcińcu i w Trzcińcu, oraz Wałeckim Centrum Kultury. Skutkuje to poszerzeniem bazy podmiotów, w których studenci Uczelni odbywają praktyki zawodowe. Ponieważ kierunek Pedagogika kształci studentów z myślą o potrzebach tych instytucji utrzymywanie z nimi stałej więzi jest merytorycznie uzasadnione. Powyższe działanie jest również charakterystyczne dla uczelni które swoją obecność ulokowały w małych miejscowościach i niewielkich społecznościach. Mniej istotną z punktu widzenia budowania jakości kształcenia działalnością wykładowców wywierającą jednak wpływ na wzajemne relacje Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi jest powołana w dniu 6 lipca 2005 roku Fundacja na rzecz PWSZ.

Fundację tworzą:

1. Gmina Miejska Wałcz.
2. Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Wałczu.
3. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wałczu.
4. Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Wałczu.
5. Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych w Wałczu.
6. Agencja Handlowa "BAZA" Sp. z o.o. w Wałczu.
7. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu

Celem głównym Fundacji są działania na rzecz rozwoju i upowszechnienia nauki i edukacji oraz współpracy z otoczeniem zewnętrznym Uczelni. Działania Fundacji ukierunkowane są także na realizację projektów, w których ważną rolę zajmuje poprawa warunków życia mieszkańców regionu oraz działalność kulturalna i sportowa. Fundacja realizowała między innymi zadania publiczne na rzecz gminy Wałcz w zakresie organizacji zawodów sportowych (Zawody Pływackie Szkół Podstawowych Gminy Wałcz, coroczne Halowe Turnieje Piłki

Nożnej, coroczny Wałecki Bieg Niepodległości, halowe Mitingi Lekkoatletyczne dla dzieci szkół podstawowych Miast i Gminy Wałcz, Juvenalia). Na poziomie zbierania materiałów służących do pisania prac dyplomowych swój udział mają również pracodawcy. W przypadku kierunku Pedagogika tytuły studenckich prac dyplomowych sugerują odniesienie się ich treści do rzeczywistej problematyki występującej w środowisku pracy. Nie można jednak jednoznacznie stwierdzić czy powstały one na konkretne zapotrzebowanie zakładów lub jednostek pracy oraz jaki udział w powstawaniu prac mieli pracodawcy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Otoczenie społeczno-gospodarcze poprzez swoich przedstawicieli ma szansę na wnoszenie nowych oraz niezbędnych z punktu widzenia rynku pracy treści do systemu jakości dla Uczelni. Ważne jest, że część zajęć dydaktycznych Uczelnia powierza osobom z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym też pracodawcom (np. dyrektorom szkół i ośrodków). Wraz z pracodawcami opracowywane są treści i przebieg praktyk zawodowych oraz konsultowane szczegółowe efekty kształcenia. Brak natomiast potwierdzenia współpracy kompleksowej w celu opracowania i doskonalenia programu kształcenia czy udziału interesariuszy zewnętrznych w przygotowaniu tematów prac dyplomowych czy etapowych.

Dobre praktyki

BRAK.

Zalecenia

Zespół Oceniający zaleca opracowanie kompleksowej koncepcji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zawierającej między innymi płaszczyznę wymiany doświadczeń i uwag niezbędnych do optymalizacji programu kształcenia. Systematyzowanie działań zgodnych z koncepcją jest jednym z elementów systemu którego zadaniem jest podnoszenie jakości kształcenia poprzez m. innymi stały kontakt z interesariuszami zewnętrznymi.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia jest na ocenianym kierunku związane ze specyfiką Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz z jej celami i misją. Program nawiązywania współpracy międzynarodowej wpisano do dokumentacji Uczelni w formie zasad realizacji programów międzynarodowych. Uczelnia jako zorientowana lokalnie i osadzona silnie w regionie realizuje politykę umiejdzynarodowienia głównie z pomocą umów bilateralnych z zagranicznymi szkołami wyższymi oraz w ramach programu Erasmus +. Łącznie podpisano 17

umów w ramach programu Erasmus + oraz 7 umów z uczelniami partnerskimi. Należą do nich między innymi uczelnie z Bułgarii, Czech, Portugalii, Hiszpanii, Niemiec, Rumunii, Słowacji.

Na ocenianym kierunku oprócz lektoratów językowych nie prowadzi się zajęć w językach obcych. Uczelnia opracowała szereg obszarów wsparcia studentów i pracowników w kontekście ich mobilności, co szczegółowo udokumentowano w raporcie samooceny. Do elementów tego wsparcia należy m.in. system finansowania wyjazdów na bazie Erasmus +, akcje organizacyjno-informacyjne dla studentów I roku, pomoc studentom zagranicznym, pomoc językowa dla wyjeżdżających. W uczelni działa Biuro Współpracy Międzynarodowej koordynujące wyjazdy studentów i pracowników. Szczegóły działalności międzynarodowej opisano w dokumentach dostępnych dla studentów na stronie internetowej, w tym w Uchwałach Senatu z dnia 23.11.2016 dotyczących mobilności studentów i zasad przenoszenia punktacji ECTS. Polityka wsparcia mobilności studentów przynosi jednak niewielkie efekty w przypadku studentów i pracowników ocenianego kierunku. W ramach umowy Erasmus+ w ostatnich trzech latach skorzystało czterech studentów kierunku pedagogika oraz czterech pracowników prowadzących zajęcia na tym kierunku. Władze tłumacząc tak małe zainteresowanie współpracą wskazywały na często trudną sytuację finansową swoich studentów oraz na zorientowanie studentów na zawodowych kwalifikacjach nabywanych w regionie. Przy tak małej wymianie, mobilności studentów i pracowników trudno ocenić wpływ umiędzynarodowienia na proces dydaktyczny. Władze Uczelni wskazują na aktywność konferencyjną części osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku, argumentując, że udział w konferencjach zagranicznych daje pole doświadczeń naukowych i zawodowych, które później są wykorzystywane w procesie ewaluacji sylabusów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Biorąc pod uwagę zawodowy i lokalny charakter Uczelni prowadzącej oceniany kierunek proces umiędzynarodowienia należy ocenić umiarkowanie pozytywnie. Pozytywną stroną jest podpisanie wielu umów przez Uczelnie i bogata oferta wymiany skierowana do pracowników i studentów. Słabszą stroną jest włączanie pracowników w projekty międzynarodowe lub, co ważne w praktycznym profilu studiów, w projekty współpracy przy kształceniu zawodowym na kierunku pedagogika.

Dobre praktyki

BRAK

Zalecenia

BRAK

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

Baza dydaktyczna Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej zlokalizowana jest w dwóch kompleksach. Studenci kierunku pedagogika mają do dyspozycji dwa budynki dydaktyczne całkowicie zmodernizowane w 2010 r. i 2007 r. z pełnym przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, salę sportową, bibliotekę główną oraz zespół boisk sportowych. W salach zamontowano rzutniki multimedialne oraz ekrany, ponadto nauczyciele akademicy mogą korzystać z przenośnych projektorów. W ramach zajęć studenci korzystają z sal ćwiczeniowych, sal wykładowych, pracowni komputerowej (wyposażonych w 40 stanowisk komputerowych w tym dwa w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych), laboratorium językowe. W budynku zlokalizowano kilka specjalistycznych pracowni, które są wyposażone w niezbędny sprzęt konieczny do prowadzenia procesu dydaktycznego:

- laboratorium językowe – wyposażone w 20 stanowiskowy zestaw do nauki języka obcego

- sala gimnastyki korekcyjnej – pozwala na praktyczną naukę podstawowych ćwiczeń stosowanych w celu zapobieganiu skrzywieniom kręgosłupa u dzieci; wyposażona w drabinki, materace oraz lustra.

Pracownicy i studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat infrastruktury dydaktycznej oraz sprzętu, który jest wykorzystywany w czasie zajęć. ZO PKA potwierdza, że liczba, powierzchnia oraz wyposażenie sal dydaktycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku pedagogika. Można stwierdzić, że infrastruktura pozwala na właściwą realizację procesu kształcenia z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto na kierunku prowadzi się tak zwane wyjścia ze studentami poza mury Uczelni podczas których możliwa jest konfrontacja środowisk zarówno wewnętrznego na kierunku jak i zewnętrznego związanego z konkretnym zakładem pracy. Ponieważ interesariusze zewnętrzni nie wyrażali opinii w kwestii wyposażenia warto zadbać o to aby wypowiedzieli się oni o bazie w której prowadzi się zajęcia ze studentami np. przy okazji opiniowania programów kształcenia. Być może właśnie dzięki temu zaistnieje inicjatywa doposażenia przez interesariuszy zewnętrznych stanowisk dydaktycznych o elementy niezbędne dla funkcjonowania na konkretnych stanowiskach pracy.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Biblioteka PWSZ posiada aktualne zbiory z zakresu tematycznego dostosowanego do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Jest wyposażona w 22 250 tytułów fachowych z zakresu pedagogiki oraz 35 prenumerowanych czasopism. Ponadto studenci mogą korzystać z zasobów bibliotecznych uczelni, z którymi PWSZ ma podpisane porozumienia. Czytelnia wyposażona jest w 8 stanowisk czytelniczych oraz 4 stanowiska komputerowe ze stałym dostępem do Internetu i dostępem do bazy biblioteki IPIKF oraz PZ Uniwersytetu Szczecińskiego. Istnieje możliwość skorzystania z bazy

danych EBSCO oraz Wirtualnej Biblioteki Nauki. W czytelni studenci mają również dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, co umożliwia im dostęp do najważniejszych publikacji naukowych na świecie (Wirtualna Biblioteka Nauki jest również dostępna ogólnie dla każdego studenta i pracownika na terenie całej Uczelni). Dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki możliwy jest z dowolnego komputera na terenie całego kampusu. W kompleksie Biblioteki Głównej Uczelni zlokalizowana jest również Powiatowa Biblioteka Publiczna. Zbiory obu bibliotek są udostępnione dla wszystkich studentów jak zbiory własne. Mają charakter uniwersalny i ogółem liczą ponad 50 tysięcy woluminów. Obecnie prowadzona jest inwentaryzacja i przejmowanie ponad 20 tysięcy woluminów, przekazanych PWSZ przez Jednostkę Wojskową Nr 4091 w Stargardzie Szczecińskim. Studenci mogą też korzystać z zasobów biblioteki byłego Zespołu Kolegiów Nauczycielskich w Wałczu mieszczącej się w budynku głównym PWSZ w Wałczu. Zbiory tej biblioteki są aktualnie przejmowane na stan PWSZ. Na bazie osobnych porozumień, studenci mają dostęp do biblioteki Wałęckiego Centrum Kultury. Poza Wałczem, Uczelnia na bazie porozumienia ma również gwarantowany dostęp do zasobów Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Pile. Uczelnia posiada umowy o dostępie do zasobów bibliotecznych z następującymi ośrodkami akademickimi (wykaz zawartych porozumień załączono):

- Uniwersytetem Szczecińskim i biblioteką Instytutu Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia;
- Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Pile;
- Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Gnieźnie;
- Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Krośnie.

Odnosząc zasoby biblioteczne do wymogów kształcenia należy podkreślić, iż obecnie Biblioteka zapewnia studentom 100% dostępu do wskazywanej literatury podstawowej i uzupełniającej.

W opinii pracowników, studentów i ZO PKA zasoby biblioteki zwierają niezbędną zalecaną literaturę i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Porównawszy potencjał Uczelni z planami naboru należy stwierdzić, że Uczelnia jest w stanie zapewnić dobre warunki wszystkim swoim obecnym i planowanym studentom przez kolejne lata. W corocznej ankietyzacji studenci ocenili infrastrukturę dydaktyczną, jako wystarczającą. Interesariusze zewnętrzni nie wyrażali opinii w tej kwestii.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia na kierunku pedagogika. Pomieszczenia dydaktyczne są czyste, wyposażone w nowe, funkcjonalne meble, dostęp do Internetu WiFi i pomoce dydaktyczne zwłaszcza sprzęt informatyczny w salach wykładowych i pomieszczeniach naukowo-biurowych. Uczelnia współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, które zapewniają warunki dla profilu praktycznego. W ramach rozwoju infrastruktury Uczelni przewidziane są pracownie

specjalistyczne z miejscami do indywidualnej i grupowej pracy studentów m.in. pracownia edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura Uczelni spełnia oczekiwania pracowników i studentów. Uczelnia dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia na wizytowanym kierunku z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają dostęp do zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Baza dydaktyczna jest komfortowa i umożliwia sprawne przyswajanie wiedzy. Słabą stroną jest tylko częściowe dostosowanie infrastruktury do profilu praktycznego. Konieczne jest zorganizowanie planowanych pracowni. Zaopatrzenie biblioteki jest pełni dostosowane do procesu kształcenia kierunku, zaś dostęp do literatury oraz publikacji adekwatnie do ich potrzeb wspomaga rozwój naukowy pracowników i studentów.

Dobre praktyki

BRAK.

Zalecenia

Zaleca się dostosowanie infrastruktury związanej z praktycznym przygotowaniem studentów (zorganizowanie i wyposażenie pracowni).

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO wyrazili pozytywne zdanie na temat opieki oraz form wsparcia w procesie uczenia się oferowanych przez uczelnię. Nauczyciele akademicy są dostępni w ramach prowadzonych zajęć, a także po za nimi oraz w czasie indywidualnych konsultacji. Ponadto studenci mają możliwość kontaktowania się z pracownikami uczelni poprzez wiadomości elektroniczne, dziekanat, a także drogą

telefoniczną. Studenci mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. W czasie pierwszych zajęć studenci są informowani na temat zakładanych efektów kształcenia, kryteriów uzyskania danej oceny oraz formy sprawdzenia ich wiedzy. Nauczyciele akademicy przedstawiają te informacje za pomocą sylabusów, do których studenci mają stały dostęp przez e-dziekanat. Informacje są również przekazywane w sposób zwyczajowy, czyli poprzez przekazanie wiadomości do starostów grup, mailing do studentów, informacje w gablotach na korytarzach. Dodatkowo wszyscy studenci rozpoczynający kształcenie na PWSZ w Wałczu odbywają szkolenie przysposobienie akademickie, w ramach którego są wprowadzani w specyfikę studiów związaną z organizacją roku akademickiego, funkcjonowaniem uczelni wyższej, prawami i obowiązkami studenta. Z perspektywy uczestników spotkania z ZO szkolenia te pozwalają im na samym początku poznać zasady obowiązujące na uczelni wyższej, a także wyjaśnić wszelkie wątpliwości związane ze studiowaniem.

Studenci mają możliwość zindywidualizowania procesu kształcenia poprzez indywidualny dobór modułów i treści kształcenia w ramach indywidualnego programu studiów pod kierunkiem opiekuna naukowego. Szczegółowe zasady zawiera *Regulamin Studiów*. Ponadto studenci mają możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów, która polega na ustaleniu z prowadzącymi terminów i sposobu zaliczeń. Z tej formy mogą skorzystać osoby, które samotnie wychowują dzieci, pełnią opiekę nad osobami chorymi lub z niepełnosprawnościami, posiadają orzeczoną niepełnosprawność utrudniającą odbywanie studiów w normalnym trybie, studiuje na dwóch kierunkach jednocześnie, są reprezentantami kadry narodowej, wyróżniają się wynikami w nauce, prowadzą badania naukowe. W pozostałych przypadkach kierownik jednostki wydaje decyzję indywidualnie.

W ramach uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych. Do jego zadań należy opiniowanie, inicjonowanie i wdrażanie rozwiązań mających na celu zniesienie barier.

Jako mechanizm motywujący do osiągnięcia efektów kształcenia na wysokim poziomie, studenci wymienili stypendium rektora dla najlepszych studentów które może być przyznane studentom w liczbie nieprzekraczającej 10% studentów każdego kierunku prowadzonego na uczelni. Poza tym studenci mogą ubiegać się o stypendium socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę. Szczegółowe zasady opisuje *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu*, który został ustalony w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Ponadto samorząd ma również wpływ na podział środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów. Wnioski rozpatrywane są przez Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną których większość stanowią studenci. Są oni delegowani przez Samorząd Studencki. Z perspektywy studentów proces wnioskowania o pomoc materialną jest przejrzysty i nie budzi żadnych zastrzeżeń. Pozytywnie oceniono również dostęp do informacji dotyczących możliwości ubiegania się o pomoc materialną, w szczególności terminów składania wniosków, a także wymaganych dokumentów, które są dostępne na stronie internetowej uczelni. Uczestnicy spotkania z ZO zgodnie stwierdzili, że w razie wątpliwości mogą prosić o pomoc pracowników dziekanatu. Studenci nie posiadali informacji na temat możliwości zgłaszania uwag na temat przyznawania pomocy materialnej, nie wiedzieli również, że *Regulamin* powstaje w porozumieniu z Samorządem Studenckim.

Samorząd Studencki funkcjonuje na szczeblu ogólnouczelnianym, ponadto na każdym kierunku i roczniku powoływany jest starosta. Członkowie Samorządu Studenckiego reprezentują studentów przed władzami uczelni, biorą udział w organizacji wydarzeń społeczno-kulturalnych. Samorząd Studencki dysponuje własnym pomieszczeniem, w którym znajduje się sprzęt biurowy. Ponadto może on liczyć na dofinansowanie swojej działalności ze środków Uczelni, wnioskując o nie zadaniowo. Członkowie Samorządu uczestniczą w życiu uczelni z różnym zaangażowaniem, co związane jest również z rotacją na stanowiskach. Z tego też powodu nie posiadali oni kompletnej wiedzy na temat realizowanych przedsięwzięć oraz swojego uczestnictwa w gremiach uczelni.

Na uczelni funkcjonuje Studenckie Koło Pedagogów, którego celem jest umożliwienie studentom wszechstronnego rozwoju teoretycznego oraz praktycznego. W czasie wizytacji ZO została przedstawiona ogólna charakterystyka działalności koła bez wyszczególnienia konkretnie podejmowanych działań. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie posiadali wiedzy na temat istnienia koła, nie wiedzieli o tym również członkowie Samorządu Studenckiego. Studenci podejmują się organizacji wydarzeń społeczno-kulturalnych, współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jednak z punktu widzenia uczestników spotkania z ZO, robią to w ramach zajęć i dodatkowej aktywności poza nimi.

Studenci pozytywnie ocenili obsługę administracyjną. Z opinii prezentowanych przez uczestników spotkania z ZO wynika, że mogą oni liczyć na pomoc pracowników administracyjnych w każdej sprawie, która sprawia im trudność bądź jest niejasna, bez względu na to czy dotyczy ona procesu dydaktycznego, czy też systemu pomocy materialnej.

Regulaminy i procedury dotyczące studentów są uchwalane po wcześniejszym uzyskaniu opinii Samorządu Studenckiego. W przypadku wprowadzania zmian do tych dokumentów władze uczelni również zasięgają opinii samorządu. Studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie posiadali wiedzy na temat możliwości zgłaszania swoich uwag w stosunku do kwestii organizacyjnych, dotyczących procesów i procedur związanych z tokiem studiów. Nie wiedzieli również jakie są formalne możliwości związane ze zgłaszaniem skarg i wniosków. Z punktu widzenia studentów w sytuacjach problemowych mogą się oni zgłosić o pomoc do pracowników administracji i nauczycieli akademickich. Uczelnia prowadzi ankietyzację oceny jakości kształcenia na kierunku pedagogika w formie pytań macierzowych. Studenci mają możliwość oceny zagadnień związanych z ze wsparciem w procesie uczenia się oferowanym przez uczelnię. Ankieta w swojej konstrukcji nie posiada pytań otwartych pozwalających na wyrażenie opinii.

8.3. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Studenci wizytowanego kierunku są wspierani w procesie wchodzenia na rynek pracy. Powyższe realizuje Biuro Karier które zostało powołane Zarządzeniem Rektora nr 9/2008 dnia 06 maja 2008 r. W dokumentach wskazany został następujący zakres działań:

- pozyskiwanie i udostępnianie studentom i absolwentom szkoły informacji lokalnych, krajowych i zagranicznych o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,

- prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
- pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staż zawodowy,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy staży i praktyk zawodowych,
- pomocy przy określaniu indywidualnych predyspozycji i ograniczeń kandydatów,
- pobudzanie aktywności studentów i absolwentów gdzie szukać informacji o potencjalnych miejscach pracy i jak ubiegać się o tę pracę,
- konsultowanie dokumentów aplikacyjnych,
- pomaganie w przygotowaniu się do rozmów kwalifikacyjnych,
- pomaganie w przygotowaniu się do innych procedur selekcyjnych stosowanych przez pracodawców,
- pomoc przy podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu działalności gospodarczej.

W związku z powyższym Biuro karier w latach 2011 – 2015 przeprowadziło działania które opisane zostały w Sprawozdaniach rocznych z Działalności Biura Karier. W latach późniejszych, w związku z odejściem osoby zaangażowanej w prowadzenie Biura i brakami kadrowymi z tym związanymi, Biuro Karier ograniczyło swoją działalność do zadań typowo pośredniczących w znalezieniu miejsc praktyk studenckich i miejsc pracy dla absolwentów PWSZ w Wałczu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci mają zapewnione wsparcie związane z pomocą materialną, procesem dydaktycznym, a także wejściem na rynek pracy oraz podnoszeniem własnych kompetencji. Nauczyciele akademicy są dla nich dostępni w trakcie zajęć, jak i poza nimi, a także w czasie indywidualnych konsultacji. Studenci mają dostęp do aktualnych informacji na temat procesu kształcenia, regulaminów i procedur. Ponadto o wszelkich zmianach informowani są na bieżąco poprzez e-mail, kontakt z dziekanatem i starostami oraz tablice informacyjne. Mocną stroną jest szkolenie przysposobienie akademickie odbywane w ramach zajęć, dzięki któremu studenci otrzymują kompendium wiedzy na temat studiowania na uczelni. Studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium socjalne oraz zapomogi. Zasady wnioskowania o te świadczenia nie budzą żadnych zastrzeżeń. Studenci mają możliwość zindywidualizowania procesu kształcenia z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych. Na uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, który ma zapewnione niezbędne środki materialne do funkcjonowania, jednak członkowie działają z różnym zaangażowaniem. Studenci mają możliwość działalności w Studenckim Kole Naukowym, słabą jednak stroną jest brak szczegółowych informacji na ten temat, natomiast aktywne uczestnictwo w działalności koła naukowego w zakresie studiowanego kierunku pozwala studentom na pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz zdobywanie doświadczenia w trakcie organizowanych przedsięwzięć, rozwija kompetencje społeczne dzięki współpracy z otoczeniem, a tym samym pomaga w wyjściu na rynek pracy. Studenci podejmują się organizacji wydarzeń społeczno-kulturalnych, a także współpracują z otoczeniem gospodarczym w ramach odbywanych zajęć oraz dodatkowych aktywności poza nim. Uczelnia zapewnia sprawną i kompetentną obsługę administracyjną. Członkowie Samorządu Studenckiego opiniują regulaminy i procedury dotyczące procesu

kształcenia, jednak studenci uczestniczący w spotkaniu z ZO nie posiadali informacji na ten temat.

Dobre praktyki

BRAK.

Zalecenia

Upowszechnienie informacji na temat zadań Samorządu Studenckiego, który jest reprezentantem ogółu studentów.

Zachęcenie studentów do działalności w Samorządzie Studenckim. Sprawne działanie Samorządu Studenckiego pozwoli na pozyskanie partnerów do rozmowy na temat programu kształcenia, ale także usprawni kontakt pomiędzy władzami uczelni a studentami.

Upowszechnienie informacji na temat działalności Studenckiego Koła Pedagogów, przeprowadzanie cyklicznych naborów.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.